



PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

86-300 Grudziądz
ul. Kosynierów Gdynskich 31
tel. (0-56) 45 178 10, fax (0-56) 45 178 11
www.ppis.grudziadz.com mailto: psse.grudziadz@pis.gov.pl



OCENA STANU SANITARNEGO I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ POWIATU ZIEMSKIEGO ZA ROK 2018

Marzec 2019

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
EPIDEMIOLOGIA	4
Ocena sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń powiatu ziemskiego za 2017rok w porównaniu z rokiem 2016.	4
Wykonawstwo szczepień ochronnych w powiecie ziemskim za 2017 rok w porównaniu do 2016r.	17
HIGIENA KOMUNALNA	
Stan sanitarny wód i urządzeń do zaopatrzenia ludności w wodę.	20
Stan sanitarny placówek ochrony zdrowia	20
Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	25
	26
HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	
Ocena sanitarna obiektów żywnościowo-żywnieniowych	31
	31
HIGIENA PRACY	
Choroby zawodowe.	37
Środowisko pracy.	37
Środki zastępcze	38
	44
HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY	
Warunki sanitarno-higieniczne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych	50
	50
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	54
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA	56
ODDZIAŁ LABORATORIUM	57

WSTĘP

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie informacji na temat bezpieczeństwa sanitarnego miasta Grudziądz i powiatu grudziądzkiego za rok 2018. Opracowany raport przybliży zakres wykonywanych na rzecz mieszkańców zadań realizowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Opracowanie obejmuje ocenę warunków zdrowotnych wszystkich obszarów nadzorowanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu.

Nadzór sprawowany jest w szczególności nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Realizowane są również zadania w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Poza podstawowym zadaniem, którym jest działalność nadzorcza, polegająca na kontroli, spełniania wymagań obowiązujących przepisów w zakresie utrzymania pożądanych norm zdrowotnych znaczącą rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa pełni Oddział Laboratorium wykonujący badania w szerokim zakresie. Zapewnienie wiarygodności wyników badań możliwe jest dzięki stale kształcącej się kadrze pracowników, nowoczesnej aparaturze a także wdrożeniu systemu zarządzania jakością, który został potwierdzony w 2004 roku certyfikatem akredytacji nr AB 561. Szczegółowy wykaz metod akredytowanych znajduje się na stronach stacji: <http://www.ppis.grudziadz.com/>

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Grudziądzu jest jednostką budżetową będącą podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa powołanym do prowadzenia działalności kontrolno - nadzorczej i laboratoryjnej na terenie północno – wschodnim województwa kujawsko – pomorskiego. Swym zasięgiem obejmuje miasto na prawach powiatu Grudziądz, oraz powiat ziemski, w skład, którego wchodzi gminy Rogóźno, Gruta, Świecie nad Osą, Radzyń Chełmiński, Łasin oraz Gmina Grudziądz

Liczba ludności stan na dzień 30.06.2018			
	Ogółem	Dzieci do lat 2	Dzieci do lat 14
Miasto Grudziądz	95 354	1813	13 915
Powiat Ziemski	40 315	794	6 922
Razem Miasto i Powiat	135 669	2607	20 837

W 2018 roku na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu przeprowadzono ogółem 3841 kontrole, wystawiono 421 decyzji merytorycznych, 253 decyzji płatniczych oraz 32 tytuły wykonawcze. Łącznie wydano 52 postanowienia. Pracownicy Inspekcji Sanitarnej nałożyli 30 mandatów karnych na kwotę 7300 zł. Nałożono 1 karę pieniężną na kwotę 20 tysięcy złotych. Wykonano w ramach badań statutowych 4725 w tym oznaczeń chemicznych 365, fizycznych 5645, mikrobiologicznych 7053. Dostarczono do oddziału laboratoryjnego i pobrano do badań łącznie 24552 próbek, wykonano 19267 badań w tym 43929 oznaczeń.

EPIDEMIOLOGIA

OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ CHOROÓB ZAKAŻNYCH I ZAKAŻEŃ POWIATU ZIEMSKIEGO ZA 2018 ROK W PORÓWNANIU Z ROKIEM 2017.

Oceny sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych podlegających obowiązkowi zgłaszania i rejestracji dokonano na podstawie danych gromadzonych w rejestrach Powiatowej Stacji Sanitarno Epidemiologicznej w Grudziądzu. W roku sprawozdawczym 2018 sytuacja epidemiologiczna wybranych jednostek chorobowych była zróżnicowana, ocenić ją można jako względnie stabilną. W 2018 r. do PSSE w Grudziądzu z terenu powiatu ziemskiego wpłynęło ogółem 560 zgłoszeń jednostek chorobowych i 237 czynników chorobotwórczych wymagających weryfikacji i wyjaśnień przed rejestracją. Opracowano 198 wywiadów epidemiologicznych dotyczących chorób zakaźnych i czynników chorobotwórczych.

Zestawienie wybranych chorób zakaźnych i zakażeń 2017 - 2018r.

Lp.	Jednostka chorobowa	POWIAT ZIEMSKI				Tendencja*	
		2017 r.		2018 r.			
		I. zachorowań	Wsp. zapaadalności	I. zachorowań	Wsp. zapaadalności		
1.	A 02.0 Salmoneloza – zatrucia pokarmowe	11	27,28	14	34,73	↑	
2.	A 02.1 Salmoneloza – posocznica	2	4,96	1	2,48	↓	
3.	A 04.0 – A 04.9 Inne bakteryjne zakażenia jelitowe –ogółem	6	14,88	4	9,92	↓	
4.	A 04.7 Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez Clostridium difficile	4	9,92	2	4,96	↓	
5.	A 05.0 – A 05.9 Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	5	12,40	2	4,96	↓	
6.	A 08.0 – A 08.4 Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	37	91,75	65	161,23	↑
		wywołane przez norowirusy	9	22,32	17	42,17	↑
		inne określone	8	19,84	8	19,84	-
		nie określone	5	12,40	3	7,44	↓
7.	Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	30	3994,67	48	4095,56	↑	
8.	A 09 Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	ogółem	68	168,61	52	128,98	↓
		w tym u dzieci do lat 2	31	4127,83	22	1877,13	↓

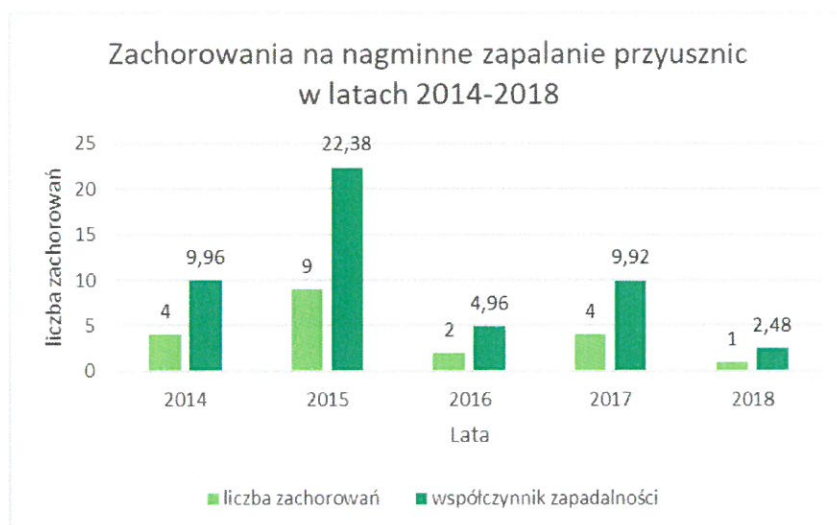
9.	A 31 Mikobakteriozy – inne i BNO		2	4,96	2	4,96	-
10.	Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	w innych chorobach objętych MZ-56	0	0	0	0	-
		inne określone	0	0	0	0	-
		inne, nie określone	1	2,48	0	0	↓
11.	G 03 Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone		0	0	1	2,48	↑
11.	A 37 Krztusiec		3	7,44	0	0	↓
12.	A 38 Płonica (szkarlatyna)		10	24,80	13	34,73	↑
13.	A 39 Choroba meningokokowa ogółem		2	4,96	1	2,48	↓
14.	A 39 Choroba meningokokowa-zapalenie opon mózgowych		1	2,48	0	0	↓
15.	A 39.2 Choroba meningokokowa-posocznica		1	2,48	1	2,48	-
16.	A 46 Róża – przypadki potwierdzone i możliwe razem		6	14,88	13	32,25	↑
17.	B 06 Różyczka		1	2,48	2	4,96	↑
18.	B 01 Ospa wietrzna		204	505,84	192	476,25	↓
19.	B 18.0 – 1 Wirusowe zapalenie wątroby typu B - przewlekłe		13	32,23	14	34,73	↑
20.	B 17.1; B 18.2 Wirusowe zapalenie wątroby typu C wg definicji przypadku – 2014 r.		1	2,48	3	7,44	↑
20.	B 26 Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		4	9,92	1	2,48	↓
21.	A 69.2 Borelioza		12	29,76	6	14,88	↓
22.	A 50 - A 53 Kiła	wrodzona i noworodków	1	2,48	0	0	↓
		wczesna	0	0	1	2,48	↑
		późna	0	0	0	0	-
23.	A 54 Rzeżączka		0	0	0	0	-
24.	A 56 Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie		0	0	0	0	-
25.	P 37.1 Inne wrodzone zakażenia i choroby pasożytnicze – toksoplazmoza		0	0	0	0	-
26.	A 48.1 Legioneloza		0	0	0	0	-
27.	A 86 Wirusowe zapalenie mózgu -nieokreślone		0	0	0	0	-

28.	A 87.1 – 9; B 02.1 Wirusowe zapalenie opon mózgowych – inne i nieokreślone		2	4,96	2	4,96	-
29.	Z 20.3/Z 24.2; Z 28 Styczność i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień		2	4,96	7	17,36	↑
30.	A 136 Zatrucia naturalne toksycznymi subs.spożywczymi jako pokarm - jagody i inne części roślin		1	1,08	0	0	↓
31.	A 15.0 Gruźlica		5	12,4	5	12,4	-
32.	Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae, inwazyjna	Ogółem	2	4,96	0	0	↓
		Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	1	2,48	0	0	↓
		Posocznica	1	2,48	0	0	↓
		inna określona i nieokreślona	0	0	0	0	-
33.	A 41.3 Choroba wywołana przez Haemophilus influenzae, inwazyjna - posocznica		0	0	0	0	-
34.	Zachorowania i podejrzenia zachorowań na grypę		13930	34540,90	14942	37063,12	↑
35.	Grypa dzieci do 14 lat		6947	17225,81	7338	18201,66	↑

Ocena sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych objętych programem szczepień ochronnych. Inne choroby wysypkowe wieku dziecięcego.

Szczepienia ochronne odgrywają szczególną rolę w ochronie zdrowia i bezpieczeństwa epidemiologicznego populacji. Dotychczas są jednym z najskuteczniejszych narzędzi zwalczania chorób zakaźnych i przyczyniły się w znacznej mierze do ograniczenia ich występowania. Dzięki stosowaniu szczepień ochronnych niejednokrotnie udało się zapobiec ciężkim powikłaniom, zgonom z powodu chorób zakaźnych a tym samym ograniczono rozprzestrzenianie się tych chorób w populacji.

W 2018 roku w powiecie grudziądzkim zaobserwowano spadek zachorowań na nagminne zapalenie przyusznic – **świnkę**. Zarejestrowano 1 przypadek zachorowania o współczynniku zapadalności 2,48/100 tys. mieszkańców. Porównywalnie w 2017 roku odnotowano 4 zachorowania na świnkę (9,92/100tys. mieszkańców). Zarejestrowany w analizowanym okresie przypadek dotyczył chłopca w wieku 9 lat, szczepionego jedną dawką szczepionki, nie wymagał hospitalizacji. Przypadek zarejestrowano jako możliwy. Choroba może być powodem groźnych powikłań, np. zapalenia jąder, zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych czy innych zaburzeń ośrodkowego układu nerwowego.



W przypadku **ospy wietrznej** nastąpił spadek zachorowań o 5,89% z 204 przypadków zarejestrowanych w roku 2017 do 192 zachorowań odnotowanych w 2018 roku o współczynniku zapadalności 476,25/100 tys. mieszkańców. Zarejestrowane przypadki odnosiły się do każdej grupy wiekowej. Zdecydowanie częściej chorowały dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym w przedziale od 6 do 14 roku życia. Według podziału na płeć nieco więcej chorowało mężczyzn (98 przypadków), niż kobiet (94 przypadki). Dwa przypadki zachorowań na ospę wietrzną wymagały hospitalizacji.

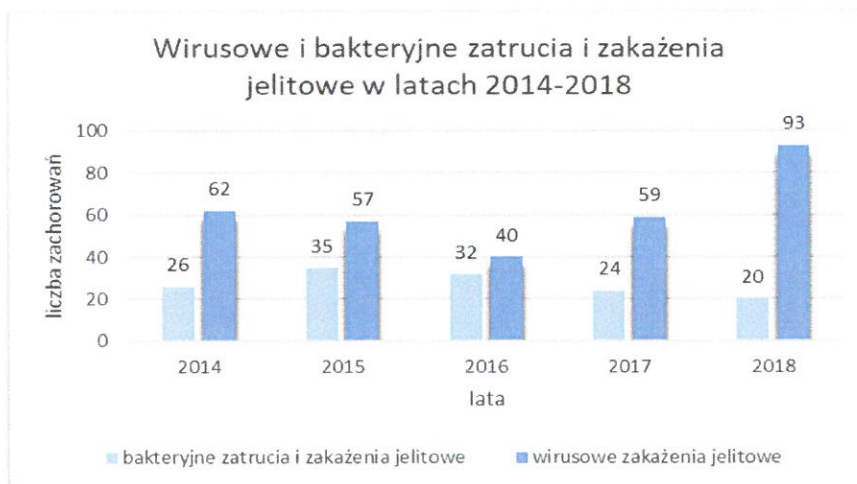
Wszystkie zgłoszenia zarejestrowane w PSSE 2018 roku dotyczyły osób nieszczepionych przeciw ospie wietrznej. Według zgromadzonych danych w powiecie ziemskim w 2018 roku wystąpiło 20 ognisk rodzinnych: 3 ogniska 3-osobowe oraz 17 ognisk 2-osobowych.



W ciągu ostatnich lat nastąpiły istotne zmiany w epidemiologii zachorowań na **krztusiec**, który przestał być typową chorobą dziecięcą i coraz częściej zachorowania dotyczą dzieci starszych, młodzieży oraz osób dorosłych. W analizowanym okresie sprawozdawczym nie zarejestrowano żadnego przypadku zachorowania na krztusiec. Nastąpił spadek zachorowań w stosunku do 2017 roku, w którym zarejestrowano 3 (7,44/100 tys.) przypadki.

Różyczka choroba zakaźna przenoszona drogą kropelkową, szczególnie niebezpieczna dla kobiet w ciąży i nienarodzonych dzieci. Choroba może prowadzić do poronień, bądź wad wrodzonych. Dzieci urodzone z różyczką wrodzoną mogą cierpieć z powodu uszkodzenia mózgu, głuchoty, bądź wad serca. W porównaniu z rokiem 2017, w analizowanym okresie nastąpił wzrost zachorowań na różyczkę z 1 (2,48/100 tys. mieszkańców) do 2 (4,96/100 tys. mieszkańców) przypadków. Zachorowania dotyczyły dwóch kobiet w wieku 21 i 29 lat.

Pierwsza pacjentka szczepiona była II dawkami, natomiast druga I dawką szczepionki MMR. Kobiety nie były hospitalizowane ze względu na łagodny przebieg choroby. Przypadki zarejestrowano jako możliwe. Prawidłowe rozpoznanie różyczki powinno opierać się nie tylko na podstawie objawów klinicznych, ale również na wykonaniu potwierdzającego badania laboratoryjnego, które w ramach programu eliminacji różyczki jest bezpłatne. Wspomniany program jest nadzorowany przez WHO w rejonie europejskim.



W 2018 roku na terenie powiatu grudziądzkiego nie wystąpiły zachorowania na **tężec**, **blonicę** oraz **odrę**. W związku z aktualną sytuacją epidemiologiczną odrę w Polsce od dnia 7.11.2018 r. obowiązuje codzienny tryb raportowania zachorowań i podejrzeń zachorowań na odrę.

Zatrucia i zakażenia pokarmowe wywołane przez czynniki biologiczne.

Do tej grupy chorób zaliczamy zatrucia i zakażenia pokarmowe o bardzo zróżnicowanej etiologii. Główną przyczyną zachorowań jest spożycie pokarmu skażonego drobnoustrojami (wirusami, bakteriami, pasożytami) lub ich toksynami. W przypadku zakażeń wirusowych do zachorowania może dojść również w wyniku kontaktu z osobą chorą lub kontaktu z powierzchniami zanieczyszczonymi wirusami. Zapadalność na te jednostki chorobowe jest związana także z higieną przyrządzania i spożywania potraw.

Bakteryjne zatrucia, zakażenia jelitowe

W 2018 roku obserwuje się spadek liczby bakteryjnych zakażeń i zatruc jelitowych, natomiast wzrost wirusowych zakażeń jelitowych. Łącznie w tej grupie zarejestrowano 113 przypadków o współczynniku zapadalności 282,77/100 tys. mieszkańców zatruc i zakażeń jelitowych. Bakterie chorobotwórcze były przyczyną łącznie 20 przypadków zatruc i zakażeń w 2018 roku (2017 r.- 24).

Łącznie zgłoszono 20 bakteryjnych zatruc pokarmowych w tym 66,% było, wywołanych przez pałeczki *Salmonella* (34,72/100 tys), 2 zakażenia wywołane przez laseczki *Clostridium difficile*- 2 – zakażenie jelitowe wywołane przez nie określone bakterie oraz 2 zatrucia jelitowe wywołane przez nie określone bakterie.

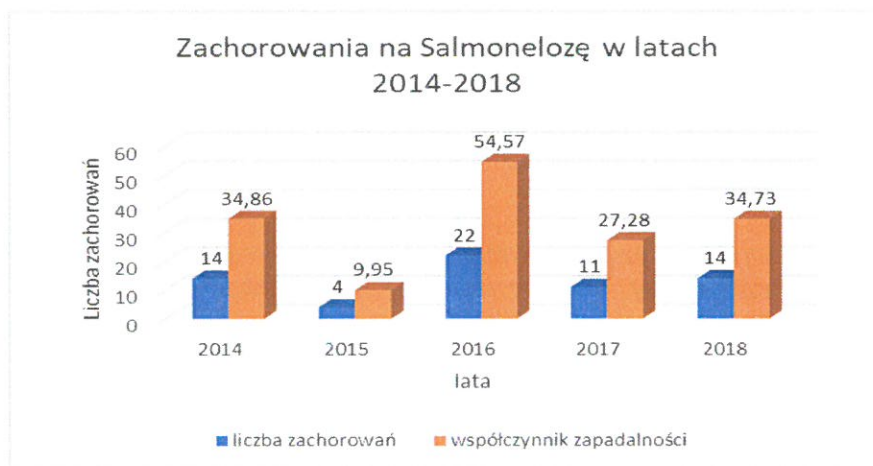
Liczba zachorowań na **salmonellozy** zmniejszyła się o 3 przypadki w porównaniu z 2017 rokiem. Zarejestrowane w okresie sprawozdawczym przypadki zatruc pałeczkami *Salmonella* dotyczyły 7 osób płci męskiej oraz 7 osób płci żeńskiej. Najwięcej przypadków – 9 zarejestrowano u dzieci w przedziale wiekowym 0-10 lat (w tym 5 osób, które ukończyły pierwszy rok życia). Ponadto odnotowano trzy zachorowania, które dotyczyły osób w przedziale wiekowym 10-14 oraz po jednym przypadku zachorowania w przedziałach: 20-29, 75 lat i więcej.

W 2018 roku dominującym serotypem była *Salmonella enteritidis* - wykryta w badaniach mikrobiologicznych u 10 osób. U pozostałych osób czynnikiem etiologicznym potwierdzonym laboratoryjnie wywołującym chorobę były serotypy: *Salmonella species*, *Salmonella typhimurium*, *Salmonella mbandaka*. Trzynaście spośród czternastu chorych było hospitalizowanych z powodu objawów chorobowych, do których należały: wysoka gorączka, biegunki, wymioty. Jedna osoba – płci żeńskiej była leczona ambulatoryjnie.

W większości przypadków nośnikami zatruc były jaja i potrawy z jaj, które przed spożyciem nie zostały poddane odpowiedniej obróbce termicznej. Do innych przyczyn zachorowania należały: zaniedbania higieniczne tj., niemycie rąk po kontakcie z surowymi jajami.

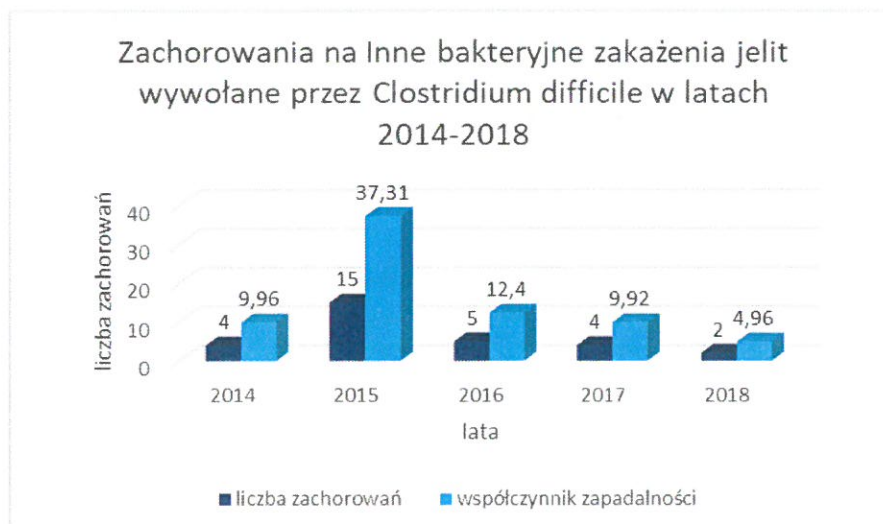
Wszystkie przypadki zachorowania objęto nadzorem epidemiologicznym. Zalecono ozdrowieńcom po zakończeniu leczenia wykonanie badania kału w kierunku obecności pałeczek *Salmonella* i *Shigella*. Osoby wykreślane są z rejestru nosicieli na podstawie trzech ujemnych wyników badania kału.

Salmonella była również przyczyną **posocznicy** w 1 przypadku – bakterię wykryto we krwi 57-letniego mężczyzny.



W analizowanym okresie do PSSE wpłynęły 2 zgłoszenia zachorowania o współczynniku zapadalności 4,96/100tys. mieszkańców wywołanego przez bakterię *Clostridium difficile*. W porównaniu z 2017 rokiem nastąpił spadek zachorowań na wyżej wymienioną jednostkę chorobową o 50% (z 4 przypadków do 2). W bieżącym okresie sprawozdawczym bakterię wykryto u dwóch kobiet w wieku: 68 i 78 lat. Pacjentki były hospitalizowane. Nie odnotowano ogniska zakażenia szpitalnego.

W 2018 roku zarejestrowano także 2 zachorowania na inne nieokreślone bakteryjne zatrucia pokarmowe.



Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)

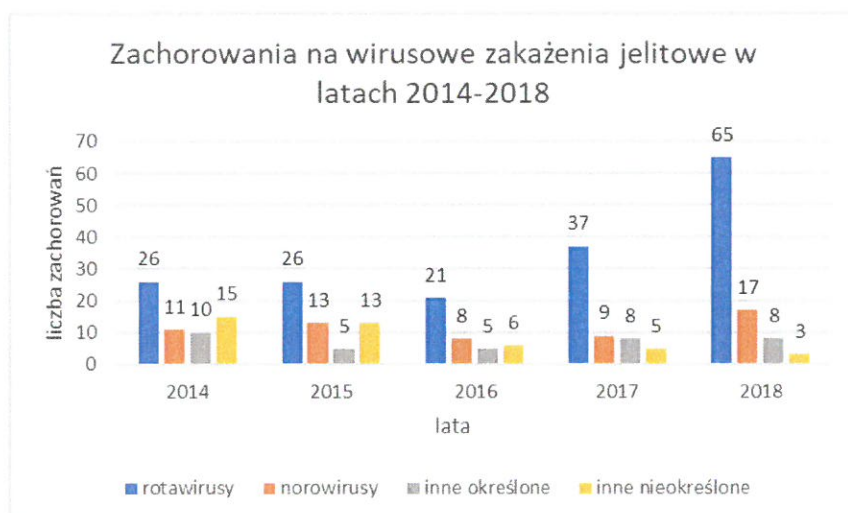
Drugą największą grupę zachorowań w analizowanym roku sprawozdawczym stanowiły **wirusowe zakażenia jelitowe**, których łącznie zarejestrowano 93 przypadki o współczynniku zapadalności 230,68/100 tys. mieszkańców, w tym u 48 dzieci do lat 2 stanowiły 51%- zapadalność wyniosła 4095,56/100 tys. mieszkańców. W porównaniu z 2017 rokiem nastąpił wzrost zachorowań na tę grupę chorób o 37%. W 2017 roku bowiem zarejestrowano ogółem 59 przypadków, w tym 30 dzieci do lat 2.

W 2018 roku dominującym czynnikiem etiologicznym zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe, podobnie jak w latach ubiegłych były **rotawirusy** (65 przypadków), które stanowiły 70 % zachorowań , następnie norowirusy (17 przypadków) – 18%. Ponadto w 2018 roku zarejestrowano 8 innych określonych przypadków oraz 3 przypadki innych nieokreślonych zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe.

W 2018 roku na niezbyt jelitowy wywołany przez **rotawirusy** więcej chorowało osób płci żeńskiej (35 przypadków), niż płci męskiej (30 zachorowań). Pod względem podziału na grupy wiekowe największą ilość zachorowań obserwuje się u dzieci, które ukończyły 1 rok życia (17 przypadków), natomiast najmniejszą – po 1 zachorowaniu dzieci, które ukończyły: 6,8,10 rok życia. We wszystkich przypadkach zachorowań obecność rotawirusa potwierdziły badania mikrobiologiczne kału. Żaden z pacjentów nie był leczony ambulatoryjnie, wszystkich hospitalizowano. W trakcie weryfikacji zgłoszeń ustalono, że żadna z osób chorych nie była szczepiona przeciw biegunce rotawirusowej.

Kolejną liczną grupę czynników etiologicznych wywołujących zakażenia jelitowe o etiologii wirusowej są **norowirusy**, które wywołały zakażenia jelitowe u 17 osób (wsp. zapadalności 42,17/100tys. mieszkańców). W przypadku tych mikroorganizmów 15 chorych spośród 17 hospitalizowano z powodu uciążliwych objawów chorobowych. Wśród wszystkich zachorowań na niezbyt jelitowy wywołany przez norowirusy zgłoszone przypadki dotyczyły 9 osób płci męskiej oraz 8 osób płci żeńskiej. Pod względem grup wiekowych najczęściej zachorowało dzieci, które ukończyły 1 rok życia (7 przypadków).

W analizowanym okresie sprawozdawczym zarejestrowano także, jak wcześniej wspomniano 8 przypadków zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe określone wywołane przez **adenowirusy**. Wszystkie osoby były hospitalizowane. Zarejestrowane zgłoszenia dotyczyły 6 osób płci męskiej i 1 osoby płci żeńskiej. Najmniej liczną grupę spośród wirusowych zakażeń jelitowych stanowiły zakażenia jelitowe nie określone. Zarejestrowano 3 osoby o współczynniku zapadalności 7,44/100 tys. mieszkańców. Wszystkich pacjentów leczono ambulatoryjnie.

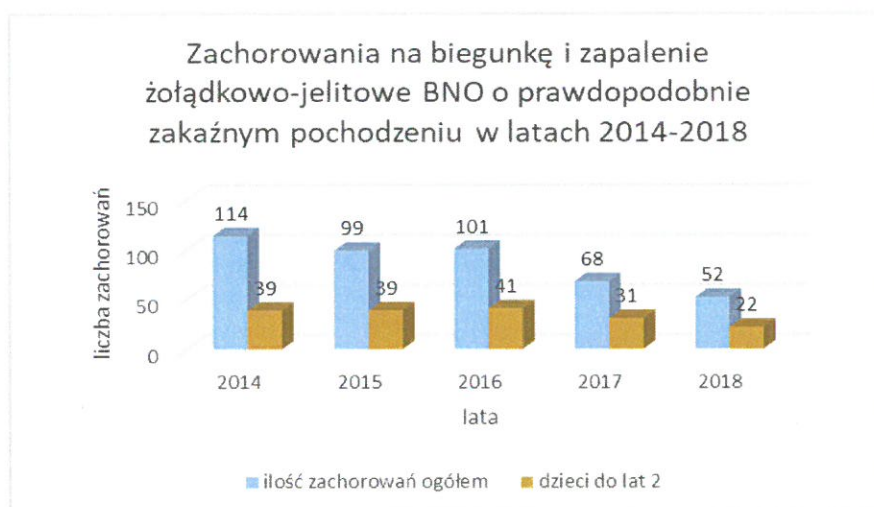


Zatrucia naturalne toksycznymi substancjami spożywczymi jako pokarm

W 2018 roku nie odnotowano żadnego przypadku zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożywczymi jako pokarm.

Biegunka i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu.

Wg danych statystycznych z lat 2014-2018 zapadalność na tę grupę chorób sukcesywnie maleje. W analizowanym okresie sprawozdawczym zarejestrowano ogółem 52 przypadki o zapadalności 128,98/100 tys. mieszkańców, w tym 22 dzieci do lat 2. W 2017 roku natomiast zarejestrowano 68 przypadków o zapadalności 250,52, z czego 31 przypadków stanowiły dzieci do lat 2. Pod względem płci w powiecie ziemskim więcej chorowało mężczyzn (27), niż kobiet (25). Spośród wszystkich osób 24 były hospitalizowane. W większości przypadków na biegunkę i zapalenie żołądkowo jelitowe BNO o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu chorowały dzieci, które nie ukończyły pierwszego roku życia – 14 przypadków. W żadnym ze zgłoszonych zachorowań nie prowadzono diagnostyki laboratoryjnej w kierunku biologicznych czynników chorobotwórczych. Podstawą zgłoszenia były wyłącznie objawy kliniczne.



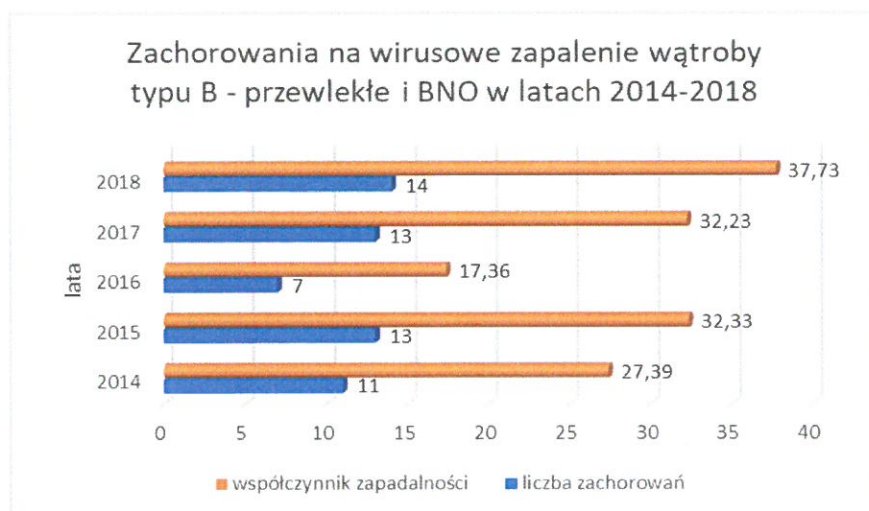
Choroby przenoszone przez naruszenie ciągłości tkanek.

Do zakażenia WZW typu B i WZW typu C może dojść podczas zabiegów przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek np. przetaczania krwi i preparatów krwiopochodnych, iniekcji, zabiegów chirurgicznych itp. Przyczyną mogą być także zabiegi upiększające, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek. U większości chorych, WZW typu B i WZW typu C występuje w postaci przewlekłej. U nieleczonych osób wzrasta ryzyko poważnych powikłań, np. marskości, nowotworu czy niewydolności wątroby. W 2018 r. w powiecie grudziądzkim obserwuje się wzrost zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby. W analizowanym okresie do PSSE Grudziądz zgłoszono 17 przypadków zachorowań o współczynniku zapadalności 42,16/100 tys. mieszkańców. Porównywalnie w 2017 roku zgłoszono 14 przypadków (34,71/100tys. mieszkańców).

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W powiecie ziemskim w 2018 roku odnotowano 14 przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe i w porównaniu z 2017 rokiem jest to wzrost o 1 przypadek. Współczynnik zapadalności wyniósł 37,73/100 tys. mieszkańców i był wyższy w porównaniu z rokiem 2017 -32,23/100tys.mieszkańców. Zgłoszenia zachorowań na WZW B w analizowanym okresie dotyczyły 7 mężczyzn i 7 kobiet. Od lat przeważają zachorowania o charakterze przewlekłym. Dominującą grupą wiekową wśród zachorowań na tę grupę chorób jest przedział wiekowy 25-29 - 4 przypadki. Jedna osoba była hospitalizowana, natomiast pozostałe 13 leczono ambulatoryjnie.

Z wywiadów epidemiologicznych z chorymi, wynika iż najczęstszą przyczyną zakażenia były drobne zabiegi chirurgiczne oraz inne narażenia, np. zabiegi upiększające, tatuaże

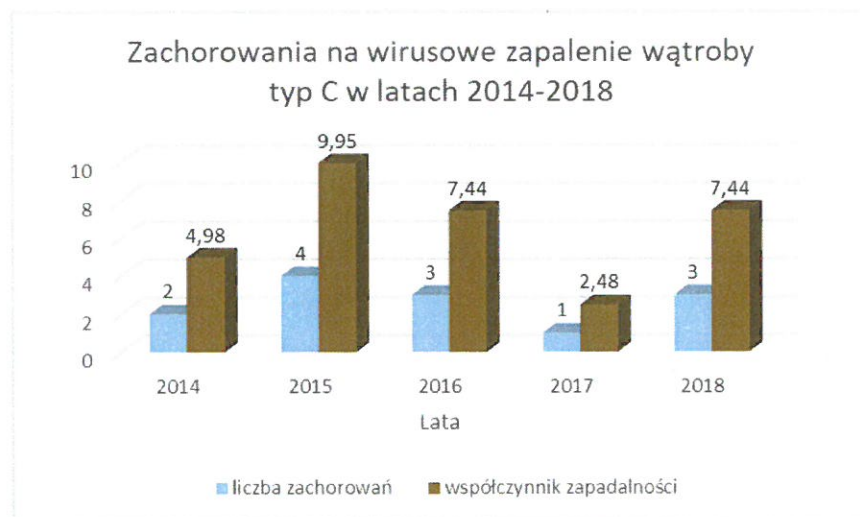


Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W analizowanym okresie sprawozdawczym odnotowano 3 przypadki zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C przewlekłe. W porównaniu z 2017 roku nastąpił wzrost zachorowań w powiecie ziemskim o 2 przypadki. Współczynnik zapadalności w 2018 roku wyniósł 7,44/100ty. mieszkańców i był wyższy w porównaniu do roku 2017 (2,48/100tys. mieszkańców).

Wszystkie zachorowania odnotowane w 2018 roku dotyczyły kobiet. Dwa przypadki zarejestrowano w grupie wiekowej 25-29 lat, natomiast jedno zachorowanie w grupie wiekowej 35-39 lat. Jedna z pacjentek była hospitalizowana, natomiast pozostałe leczono ambulatoryjnie.

Z wywiadu z pacjentkami wynika, iż prawdopodobną przyczyną zakażenia wirusem zapalenia wątroby typu C były zabiegi kosmetyczne.



Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W 2018 r. nie zarejestrowano przypadków zespołu nabytego upośledzenia odporności – AIDS oraz nie zgłoszono zachorowania na nowo wykryte zakażenia HIV.

Neuroinfekcje

Jednostki chorobowe zaliczane do tej grupy wywołujące infekcje ośrodkowego układu nerwowego mogą być spowodowane przez wirusy, bakterie, grzyby jak również przez pasożyty.

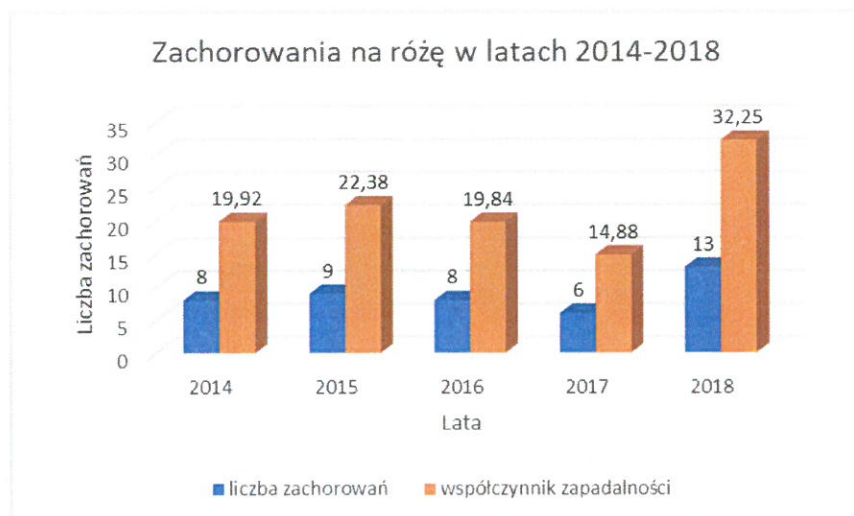
W 2018 roku do PSSE Grudziądz, podobnie jak w roku 2017 wpłynęły 3 zgłoszenia zachorowań na neuroinfekcje o współczynniku zapadalności (7,44/100 tys.). W analizowanym okresie sprawozdawczym zachorowania dotyczyły 2 przypadków o etiologii wirusowej, które zarejestrowano jako inne określone i nieokreślone (przypadki dotyczyły 2 mężczyzn w wieku 36 i 39 lat) oraz jeden przypadek bakteryjnego zapalenia opon mózgowych sklasyfikowanego jako inne i nieokreślone, który zdiagnozowano u mężczyzny w wieku 69 lat. Wszystkie osoby były hospitalizowane.

Choroby inwazyjne

Cechą charakterystyczną chorób inwazyjnych jest gwałtowny przebieg wymagający natychmiastowego leczenia. Zaliczmy tu szczególnie takie bakterie jak - meningokoki (*Neisseria meningitidis*), pneumokoki (*Streptococcus pneumoniae*) oraz *Haemophilus influenzae* i *Streptococcus pyogenes*. W tej grupie chorób w analizowanym okresie łącznie odnotowano 14 zachorowań. W 2018 roku nastąpił wzrost zachorowań na choroby inwazyjne o 78% w porównaniu z rokiem 2017 (8 zachorowań).

Od wielu lat dominującą postacią kliniczną inwazyjnego zakażenia wywołanego przez *Streptococcus pyogenes* jest **róża** – choroba skóry przebiegająca z ostrym stanem zapalnym skóry i tkanki podskórnej. W 2018 roku zarejestrowano 13 przypadków zachorowań na **różę** o współczynniku zapadalności 32,25/100tys. mieszkańców. Z kolei w 2017 roku na omawianą jednostkę chorobową zachorowało 6 osób. W bieżącym okresie sprawozdawczym na różę zachorowało 7 kobiet i 6 mężczyzn. Siedem osób było hospitalizowanych, natomiast pozostałych leczono ambulatoryjnie. Najwięcej zachorowań – 3 odnotowano w grupie wiekowej 65-74, następnie po 2 przypadki w następujących grupach wiekowych: 40-44, 50-54, 55-59, 60-64 oraz 75 i więcej. Wszystkie przypadki zarejestrowane jako możliwe.

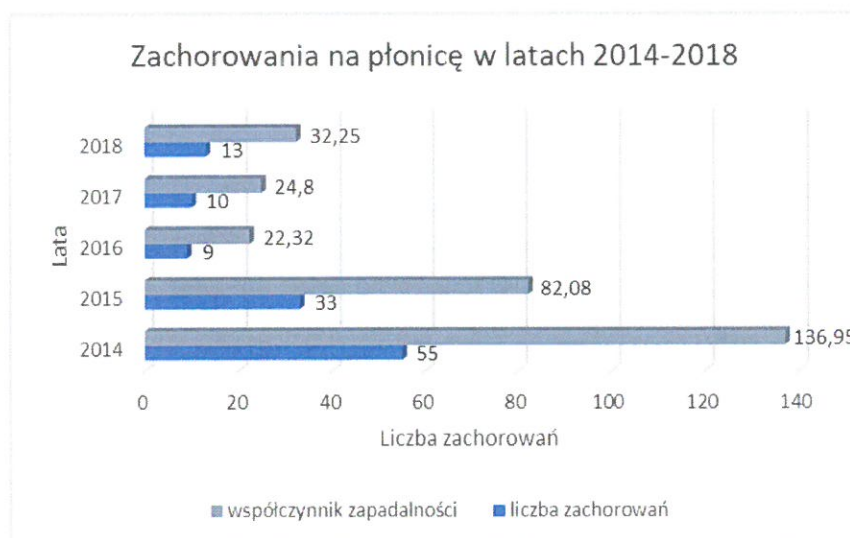
Na chorobę inwazyjną wywołaną przez **meningokoki** w powiecie ziemskim zachorowała 1 osoba. Przypadek ten dotyczył posocznicy o etiologii *Neisseria meningitidis*. Zachorowanie dotyczyło 4-letniego chłopca, który przed zachorowaniem został zaszczepiony przeciwko tej chorobie. Dziecko hospitalizowano, pełen powrót do zdrowia. Chemioprophylaktyką objęto 13 osób z otoczenia.



Paciorkowce ropotwórcze są również przyczyną **Płoniczycy** choroby typowej dla wieku dziecięcego. Współczynnik zapadalności w 2018 roku wyniósł 32,25/100 tys. mieszkańców (13 przypadków) i był wyższy w stosunku do 2017 roku (10 przypadków o wsp. zapadalności 24,8/100 tys. mieszkańców).

W analizowanym okresie sprawozdawczym na płonicę zachorowało 9 osób płci męskiej i 4 osoby płci żeńskiej. Wśród zarejestrowanych zgłoszeń dominowały dzieci, które ukończyły 4 lata (3 osoby).

Zarejestrowane w omawianym okresie sprawozdawczym przypadki płoniczycy przebiegały łagodnie, nie wymagały hospitalizacji.

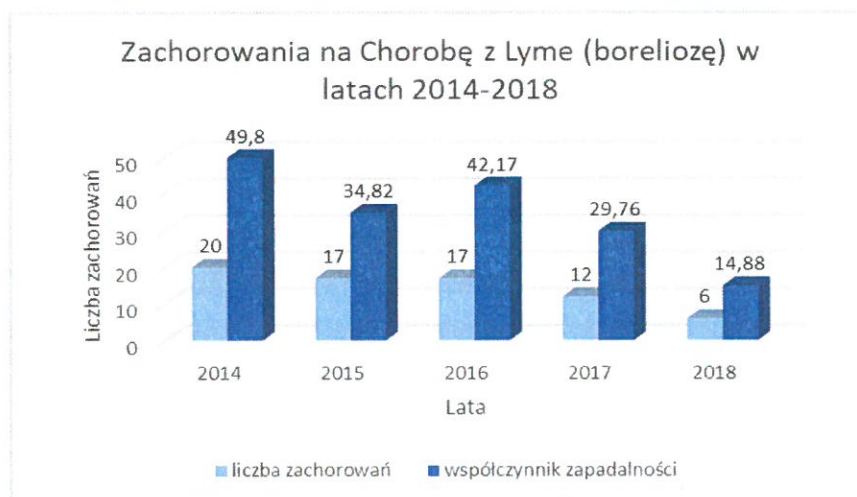


Choroby przenoszone przez kleszcze

Na terenie powiatu grudziądzkiego od kilku lat nie odnotowano przypadków kleszczowego zapalenia mózgu.

Borelioza jest wieloukładową chorobą zakaźną przenoszoną przez kleszcze. Zakażenie ma charakter postępującej choroby, podzielonej na fazy. Pierwsza faza najczęściej występuje pod postacią rumienia wędrującego, w fazie późnej dochodzi do zakażenia wielu narządów i układów –nerwowego, kostno-stawowego i krążenia.

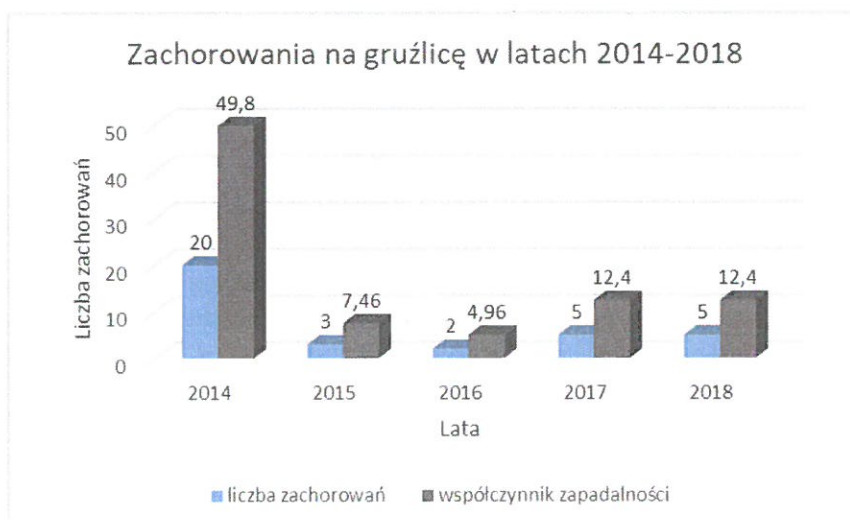
W 2018 roku w powiecie ziemskim odnotowano 6 zachorowań na boreliozę i w stosunku do roku 2017 (12 przypadków) nastąpił spadek zachorowań o 50%. We wszystkich zarejestrowanych przypadkach w wywiadzie epidemiologicznym potwierdzono wystąpienie rumienia wędrującego. Według dochodzeń epidemiologicznych ustalono, iż do zakażenia najczęściej dochodziło na terenach leśnych, parkach i działkach. Zgłoszone zachorowania dotyczyły trzech kobiet (2, 50 i 63 lat) oraz trzech mężczyzn (3, 33, 43 lat). Żadna z osób chorych nie była hospitalizowana. W rejestrze podejrzeń odnotowano 17 zachorowań, które nie spełniały kryteriów rejestracji. Diagnostyka boreliozy oparta jest głównie na stosowaniu różnych testów laboratoryjnych, które nie zawsze dają w pierwszym podejściu potwierdzenie laboratoryjne choroby, co znacznie opóźnia diagnozę. W 2018 roku nie odnotowano przypadków zachorowań na neuroboreliozę.



Zakażenia układu oddechowego

W omawianym okresie sprawozdawczym, podobnie jak w 2017 roku odnotowano 5 przypadków zachorowań na gruźlicę potwierdzoną bakteriologicznie o współczynniku zapadalności 12,4/100 tys. mieszkańców. W 2018 roku na gruźlicę zachorowało 4 mężczyzn w wieku 33, 61, 69 i 87 lat, oraz 1 kobieta w wieku 34 lat.

Od 2014 roku realizowany jest „Program nadzoru epidemiologicznego nad osobami ze styczności z chorymi na gruźlicę” dotyczący województwa kujawsko-pomorskiego. Wszystkim osobom chorym oraz ich najbliższemu otoczeniu założono karty nadzoru. Karty zawierają informacje na temat poziomu narażenia, czynników ryzyka, wykonanych badań jak również pozwalają na monitorowanie procesu leczenia.



Stan uodpornienia dzieci do 2 roku życia

Szczepieniom p/ko gruźlicy podlegało 298 noworodków, zaszczepiono 295 noworodków co stanowi 99 %. Stan uodpornienia niemowląt w pierwszym roku życia przeciwko WZW typu B wyniósł 99%, natomiast w 2 roku życia wyniósł 100%. Od 2 miesiąca do 2 lat dzieci podlegają obowiązkowym cyklom szczepień przeciwko błonicy, tężcowi i krztuścowi, poliomyelitis oraz *Haemophilus influenzae* typu B wykonano uodpornione przeciwko tym chorobom wyniosło 99,6% (295 dzieci). Wprowadzone do Programu Szczepień Ochronnych szczepienia przeciwko pneumokokom u dzieci urodzonych po 31 grudnia 2016 roku mają w przyszłości ograniczyć zapadalność na tę chorobę i jej skutki zdrowotne. Szczepienie podstawowe w 2 roku życia przeciwko zakażeniom *Streptococcus pneumoniae* z ogólnej liczby dzieci (295) wykonano w 99,6%. Uodpornienie przeciwko odrze, śwince, różyczce, w drugim roku życia uzyskało 92 % dzieci podlegających do szczepienia (271 dzieci).

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci do 2 roku życia w latach 2015-2018

Rodzaj szczepienia	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
	Odsetek zaszczepionych	Odsetek zaszczepionych	Odsetek zaszczepionych	Odsetek zaszczepionych
P/BCG	99,6%	100%	100%	99%
P/WZW typu B w 2r. ż.	100%	100%	100%	100%
P/DTP-błonica, tężec, krztusiec w 2 r. ż.	100%	100%	99,3%	99,6%
P/Poliomyelitis w 2 r. ż.	100%	100%	99,3%	99,6%
P/ <i>Haemophilus influenzae</i> typu b w 2 r. ż.	99,5%	100%	99,3%	99,6%
P/MMR odra, świnka, różyczka 13-14 m-ca życia	90%	91%	80,68%	92%
<i>Streptococcus pneumoniae</i> w 2 r.ż	-	-	-	99,66%

Stan uodpornienia dzieci i młodzieży w wieku szkolnym

Stan uodpornienia dzieci w 6 roku życia (275 dzieci), podlegającym w 2018 r. pierwszej dawce szczepienia przypominającego przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi wyniósł 92%) oraz p/ko poliomyelitis 92% (275 dzieci). Drugiej dawce szczepienia przypominającego przeciwko błonicy i tężcowi podlegała młodzież w 14 roku życia (329 osób), zaszczepiono 320 osób – 97%. Trzeciej dawce szczepienia przeciwko błonicy i tężcowi podlegała młodzież w 19 roku życia (327 osób), zaszczepiono 301-92%.

Zgodnie z PSO dzieci w 10 roku życia podlegało szczepieniom przypominającym przeciwko odrze, śwince i różyczce – 318 dzieci, zaszczepiono 299 dzieci, co stanowi 94% uodpornienia.

Realizacja obowiązkowych szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży szkolnej w latach

Rodzaj szczepienia	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
	Odsetek zaszczepionych	Odsetek zaszczepionych	Odsetek zaszczepionych	Odsetek zaszczepionych
P/DTaP-błonica, tężec, krztusiec w 6 r. ż.	95%	99%	94,54%	92%
IPV poliomyelitis w 6 r. ż.	95%	99%	94,54%	92%
P/ krztusiec, tężec, błonica w 14 r. ż.	98,8%	97%	97,6%	97%
P/Td- tężec, błonica w 19 r. ż.	99%	99%	96,03%	92%
P/MMR – odra, świnka, różyczka w 10 r. ż.	98,8%	99%	98,03%	94%

Realizacja wybranych szczepień zalecanych w latach 2015-2018

Rodzaj szczepienia	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
	Liczba zaszczepionych	Liczba zaszczepionych	Liczba zaszczepionych	Liczba zaszczepionych
P/WZW typu A	0	0	1	0
P/zakażeniu Neisseria Meningitidis	20	53	18	94
P/Zakażeniu wirusem brodawczaka ludzkiego	2	0	12	23
P/durowi brzuszemu	0	0	0	0
P/odkleszczowemu zapaleniu mózgu	6	13	12	19
Biegunce rotawirusowej	39	61	69	85
Grypie	409	553	598	535
Ospa wietrzna	14	16	13	21
Streptococcus pneumoniae	145	193	173	171

HIGIENA KOMUNALNA

STAN SANITARNY WÓD I URZĄDZEŃ DO ZAOPATRZENIA LUDNOŚCI W WODĘ

W 2018 r. pod nadzorem organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej było 21 wodociągów, w tym 1 wodociąg czasowo wyłączony z eksploatacji. Siedemnaście urządzeń służy zbiorowemu zaopatrzeniu w wodę (wodociągi publiczne), cztery wodociągi obsługiwane są przez inne podmioty zaopatrujące w wodę przy czym trzy z nich dostarczają wodę stałym odbiorcom, jeden służy do awaryjnego zaopatrzenia w wodę szpitala.

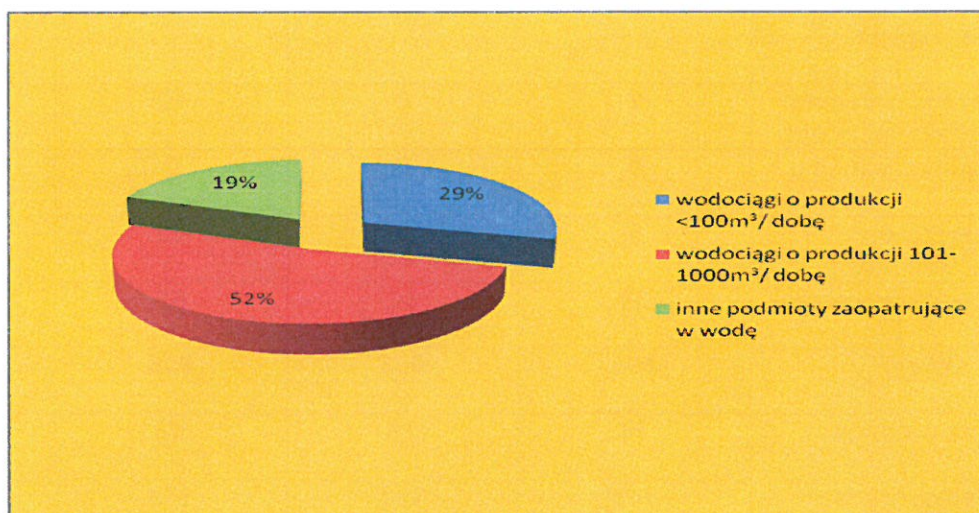
Woda przeznaczona do zaopatrzenia ludności w powiecie grudziądzkim jest pozyskiwana wyłącznie z ujęć podziemnych.

Infrastruktura zaopatrzenia w wodę.

Najwyższy odsetek urządzeń do zaopatrzenia ludności w wodę stanowią wodociągi o produkcji od 100-1000 m³/dobę (ok. 52 %). Spełniają one ważną rolę w zaopatrzeniu w wodę ludności mniejszych miast i większych miejscowości na terenach wiejskich.

Wodociągi o produkcji <100 m³/dobę (ok. 29 % ogółu urządzeń) służą zaopatrzeniu w wodę ludności mniejszych miejscowości wiejskich.

Inne podmioty zaopatrujące w wodę obsługują wodociągi: lokalne, zakładowy oraz lokalny szpitala (awaryjny) i stanowią ok. 19 % ogółu urządzeń. Przedstawia to poniższy wykres kołowy



W 2018 r. ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzystało ogółem 39.979 mieszkańców powiatu grudziądzkiego co stanowi ok. 99 % ogółu mieszkańców. W tej liczbie 11.268 osób zaopatrywanych jest w wodę z wodociągu miejskiego Grudziądz. Około 649 ludzi (ok. 1 %) korzystało z wody dostarczanej przez inne podmioty (wodociągi: lokalne i zakładowy).

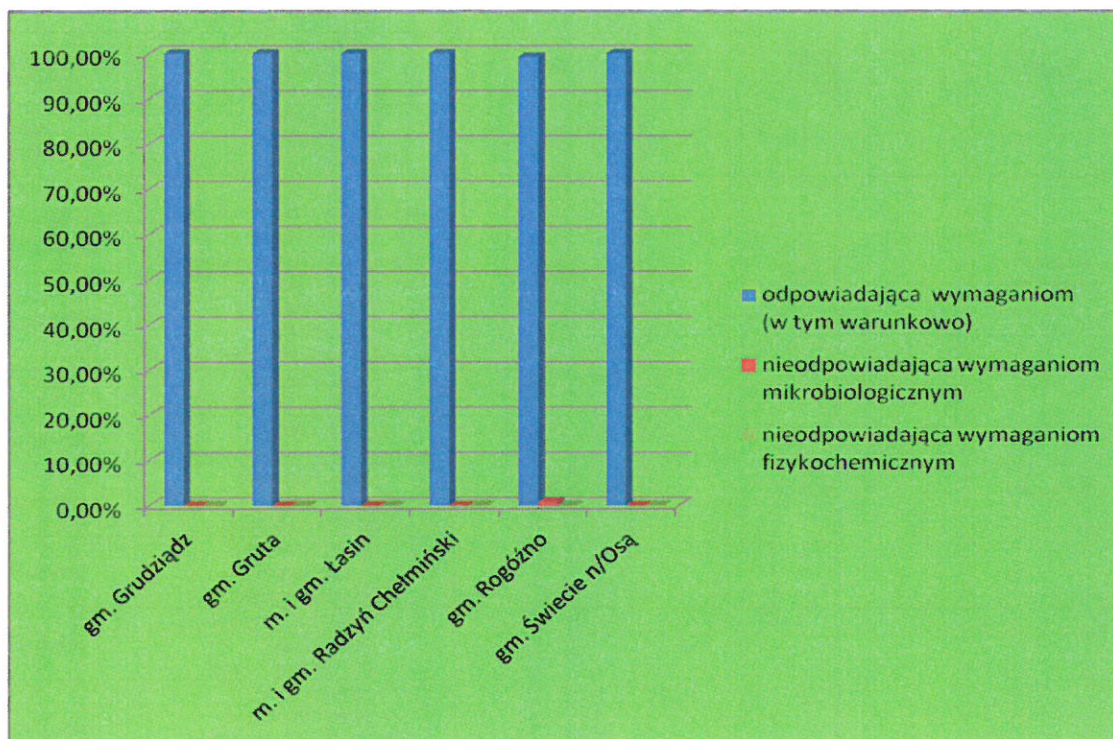
. W II półroczu roku sprawozdawczego, na czas działań naprawczych, wyłączono z eksploatacji stację uzdatniania wody Kłódka, gm. Rogóźno (wodociąg o produkcji ≤100 m³/dobę). W 2018 roku na krótki czas, ze względu na nieodpowiednie parametry mikrobiologiczne wody, zamknięto wodociąg publiczny Partęczyny gm. Świecie n/Osą (wodociąg o produkcji od 101 do 1000 m³/dobę) i wodociąg lokalny RSP Gołębiewko. Mieszkańcy miejscowości Partęczyny, Lisnowo, Szarność, Karolewo, Lisnowko, Widlice otrzymywali dobrą wodę konfekcjonowaną, zaś odbiorcy wody z wodociągu lokalnego RSP Gołębiewko pobierali wodę z wodociągu publicznego Boguszewo, gm. Gruta.

Jakość wody przeznaczanej do spożycia.

Wodę dobrą, spełniającą wymogi sanitarne (w tym warunkowo) dostarczało 20 wodociągów działających, które łącznie zaopatrywały 40.328 mieszkańców co stanowi 99,9 % wszystkich odbiorców wody wodociągowej. Z tej liczby 9.382 (ok. 23,24%) mieszkańców użytkowało wodę przydatną warunkowo. Pięć wodociągów (1 wodociąg publiczny o produkcji ≤ 100 m³/dobę, 3 wodociągi publiczne o produkcji 101-1000 m³/dobę oraz 1 wodociąg, który jest obsługiwany przez inny podmiot) produkowało wodę nie spełniającą obowiązujących norm w zakresie mętności, manganu i jonu amonowego. Po rozważeniu stopnia zagrożenia dla zdrowia konsumentów uznano, że woda może być warunkowo dopuszczona do spożycia przez ludzi. Wodociąg lokalny, awaryjny szpitala w Łasinie nie zaopatruje stałych odbiorców, na koniec roku nie spełniał obowiązujących norm w zakresie mętności, manganu i jonu amonowego. Wodociąg publiczny Kłódka zaopatrujący 300 mieszkańców w gminie Rogóźno pod koniec III kwartału sprawozdawczego produkował wodę nie spełniającą obowiązujących norm pod względem mikrobiologicznym (obecność bakterii grupy coli). Wodociąg został wyłączony z eksploatacji, a mieszkańcy otrzymywali dobrą wodę z wodociągu publicznego Rogóźno. Mimo działań naprawczych prowadzonych przez administratora do końca roku nie udało się wyeliminować zanieczyszczenia.

Z kolei wodociąg publiczny Boguszewo zaopatrujący 606 mieszkańców w gminie Gruta produkował wodę nie spełniającą obowiązujących norm pod względem mikrobiologicznym (zwiększona ogólna liczba bakterii w 22°C po 72h). Po rozważeniu stopnia zagrożenia dla zdrowia konsumentów uznano, że woda może być warunkowo dopuszczona do spożycia przez ludzi.

Odsetek mieszkańców miast i gmin korzystających z wody z wodociągów publicznych



Liczba mieszkańców powiatu grudziądzkiego korzystających z wody wodociągowej odpowiadającej wymaganiom (w tym warunkowo), nieodpowiadającej wymaganiom sanitarnym dla wody przeznaczonej do spożycia w 2018 r.

Gmina	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę z wodociągów publicznych i przez inne podmioty (w tysiącach)		Wodociąg	Jakość wody
	odpowiadającej wymaganiom (w tym warunkowo)	nieodpowiadającej wymaganiom mikrobiologicznym		
Grudziądz	11,517 (0,249)	0,000	miejski Grudziądz o produkcji 10001-100000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			zakładowy SM Wielkie Lniska zaopatrywany w wodę przez inny podmiot	<i>warunkowo przydatna do spożycia</i>
Gruta	7,079 (0,606)	0,000	publ. Boguszewo o produkcji ≤100 m ³ /dobę	<i>warunkowo przydatna do spożycia</i>
			publ. Melno o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			publ. Plemięta o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			publ. Gruta o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			lokalny RSP Gołębiewko zaopatrywany w wodę przez inny podmiot	przydatna do spożycia
Łasin	8,261 (8,261)	0,000	publ. Łasin o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	<i>warunkowo przydatna do spożycia</i>
			publ. Nowe Błonowo o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	<i>warunkowo przydatna do spożycia</i>
			publ. Zawda o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	<i>warunkowo przydatna do spożycia</i>
Radzyń Chełmiński	4,714 (0,266)	0,000	publ. Mazanki o produkcji ≤100 m ³ /dobę	<i>warunkowo przydatna do spożycia</i>
			publ. Rywałd o produkcji ≤100 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			publ. Radzyń Chełmiński o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
Rogóżno	4,243	0,300	publ. Klódka o produkcji ≤100 m ³ /dobę	brak przydatności do spożycia
			publ. Zarośle o produkcji ≤100 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			publ. Rogóżno o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			publ. Szembruk o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
Świecie n/Osą	4,514	0,000	publ. Bursztynowo o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			lokalny RSP Przełom Linowo zaopatrywany w wodę przez inny podmiot	przydatna do spożycia
			publ. Partęczyny o produkcji 101-1000 m ³ /dobę	przydatna do spożycia
			publ. Świecie n/Osą o produkcji ≤100 m ³ /dobę	przydatna do spożycia

W celu dokonania oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia pobrano ogółem 108 próbek wody do analiz laboratoryjnych w ramach kontroli urzędowej.

Zdecydowana większość wodociągów produkowała wodę dobrą, spełniającą wymagania sanitarne, ocenioną jako przydatną do spożycia. Jednakże w ciągu roku sprawozdawczego stwierdzono ponadnormatywne ilości:

- jonu amonowego: 1rotnie w wodociągu, który obsługiwany jest przez inny podmiot,
- manganu: 2rotnie w wodociągach o produkcji 101-1000 m³/dobę oraz jednorazowo w wodociągu, który obsługiwany jest przez inny podmiot,
- mętności: 2rotnie w wodociągach o produkcji ≤100 m³/dobę i 3rotnie w wodociągach, które obsługiwane są przez inne podmioty,

W większości przypadków występujące przekroczenia dopuszczalnych wartości wymienionych parametrów fizykochemicznych były krótkotrwałe. Po działaniach naprawczych wykonanych przez administratorów wodociągów jakość wody uległa poprawie.

Na koniec roku sprawozdawczego wodę nie spełniającą wymagań fizyko-chemicznych dostarczało pięć wodociągów. Jeden wodociąg publiczny o produkcji ≤100 m³/dobę, trzy wodociągi publiczne o produkcji wody od 101 do 1000 m³/d oraz jeden wodociąg użytkowany przez inny podmiot. Są to: podobnie jak w 2017 r. wodociąg publiczny Łasin, wodociąg publiczny Zawda gm. Łasin, wodociąg publiczny Nowe Błonowo gm. Łasin (objęte decyzjami PP IS z terminem realizacji do dnia 31.12.2018 r.).

W 2018 r. pogorszyła się jakość wody w wodociągu publicznym Mazanki, gm. Radzyń Chełmiński (zwiększone ilości manganu). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu wszczął postępowanie administracyjne na podstawie sprawozdań otrzymanych z kontroli wewnętrznej. Kolejny wodociąg administrowany przez inny podmiot, podobnie jak w 2017 r. również dostarczał wodę nie spełniającą wymagań fizyko-chemicznych obowiązującego rozporządzenia tj. wodociąg zakładowy Spółdzielni Mieszkaniowej w Wielkich Lniskach, gm. Grudziądz (zwiększona mętność). Ze względu na długotrwałe zanieczyszczenia fizyko-chemiczne wody administrator wodociągu publicznego w Łasinie uzyskał pozwolenie na przebudowę stacji uzdatniania w Łasinie. W I kwartale 2019 r. planowane jest rozpoczęcie przebudowy stacji uzdatniania wody w Łasinie i w Zawdzie. W planach jest też całkowite wyłączenie z eksploatacji stacji uzdatniania wody w Nowym Błonowie.

Administrator wodociągu publicznego Mazanki, gm. Radzyń Chełmiński zaplanował budowę zbiornika retencyjnego na terenie stacji uzdatniania wody Mazanki, co pozwoli na gromadzenie wody pitnej o dobrych parametrach fizykochemicznych i uchroni urządzenia uzdatniające przed ich przeciążeniem w czasie wzmożonego poboru wody.

W celu poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny na terenie powiatu grudziądzkiego nałożył na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i pozostałe podmioty produkujące wodę:

- 23 decyzje nakazujące poprawę jakości wody i poprawę stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodnych,
- 2 upomnienia,
- 27 decyzji płatniczych,
- 3 decyzje prolongujące,
- 1 tytuł wykonawczy.

Zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody.

W omawianym okresie odnotowano stosunkowo dużą liczbę przypadków przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych tj.:

- bakterii grupy coli: 2rotnie w jednym wodociągu o produkcji ≤100 m³/dobę, 7rotnie w dwóch wodociągach o produkcji 101-1000 m³/dobę i 3rotnie w dwóch wodociągach obsługiwanych przez inne podmioty,
- enterokoków: 1rotnie w jednym wodociągu o produkcji 101-1000 m³/dobę,
- Escherichii coli: 2rotnie w jednym wodociągu, który obsługiwany jest przez inny podmiot,

- ogólnej liczby bakterii w 22°C po 72h: 5 krotnie w trzech wodociągach o produkcji $\leq 100 \text{ m}^3/\text{dobę}$ i 8 krotnie w trzech wodociągach o produkcji $101-1000 \text{ m}^3/\text{dobę}$ oraz 4 krotnie w jednym wodociągu obsługiwanym przez inny podmiot.

Skażenie wody bakteriami grupy coli stwierdzono w jednym wodociągu w gminie Rogóźno (wodociąg publiczny Kłódka) oraz w dwóch wodociągach w gminie Świecie n/Osą (wodociąg publiczny Bursztynowo i Partęczyny) i w po jednym wodociągu w gminie Gruta i gminie Grudziądz (wodociąg lokalny RSP Gołębiewko i wodociąg zakładowy Wielkie Lniska).

Natomiast skażenie wody enterokokami odnotowano w jednym wodociągu w gminie Świecie n/Osą (wodociąg publiczny Partęczyny). Z kolei skażenie wody *Escherichia coli* odnotowano w jednym wodociągu w gminie Gruta (wodociąg lokalny RSP Gołębiewko).

Z wyżej wymienionych wodociągów, decyzjami o braku przydatności wody do spożycia objęte były 2 wodociągi publiczne Kłódka i Partęczyny oraz wodociąg lokalny RSP Gołębiewko. Natychmiast wodociągi wyłączano z eksploatacji a mieszkańcom dostarczano dobrą wodę z innych sąsiednich wodociągów w obrębie danej gminy, bądź podawano wodę konfekcjonowaną. Przeprowadzono dezynfekcję wody i płukanie sieci wodociągowej co przyniosło w większości pozytywne rezultaty.

Jedynie administrator wodociągu publicznego Kłódka pomimo szeregu działań interwencyjnych nie wyeliminował bakterii grupy coli i nadal woda nie odpowiada pod względem mikrobiologicznym obowiązującym wymaganiom. Stację uzdatniania wody wyłączono z użytkowania, a mieszkańcy otrzymują dobrą wodę z wodociągu publicznego Rogóźno. Sytuacja ta trwa, od września 2018 r.

W omawianym okresie odnotowano także zwiększoną ogólną liczbę bakterii w 22°C po 72h w wodociągach publicznych: Boguszewo, Plemięta gm. Gruta, Świecie n/Osą, Bursztynowo i Partęczyny gm. Świecie/Osą, Kłódka gm. Rogóźno a także w gminnej sieci wodociągowej w gm. Grudziądz oraz w wodociągu lokalnym RSP Gołębiewko Gm. Gruta.

Natychmiast podjęto działania naprawcze uzyskując poprawę jakości wody. Jedynie oczekiwanych rezultatów nie uzyskano w przypadku wody z wodociągu publicznego Boguszewo. Mieszkańcy otrzymują wodę warunkowo przydatną do spożycia.

W I półroczu omawianego okresu poprawę jakości wody w zakresie ogólnej liczby bakterii w 22°C po 72h uzyskano w wodociągu publicznym Mazanki gm. Radzyń Chełmiński. Na czas działań naprawczych stację uzdatniania wody zamknięto a mieszkańcy otrzymywali dobrą wodę z wodociągu publicznego Radzyń Chełmiński. Sytuacja ta trwała ponad pół roku, od listopada 2017 r.

Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń wodnych.

W omawianym okresie przeprowadzono 26 kontroli stanu sanitarno-technicznego urządzeń wodnych. Na skutek interwencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego przeprowadzono remonty malarskie ścian, sufitów i urządzeń wodnych oraz studzienek na terenie 2 wodociągów w gminie Gruta (wodociąg publiczny Boguszewo i Mełno) i 1 wodociągu w gminie Rogóźno (wodociąg publiczny Rogóźno).

Prowadzone jest natomiast postępowanie administracyjne w sprawie doprowadzenia do odpowiedniego stanu higieniczno-zdrowotnego ścian i posadzek w stacjach uzdatniania wody w gminie Radzyń Chełmiński (Mazanki i Rywałd). Termin realizacji wyznaczono do dnia 31.12.2018 r.

Postępowaniem administracyjnym objęte są też 2 wodociągi w gminie Łasin (Zawda i Nowe Błonowo). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu wydał 2 decyzje administracyjne w celu doprowadzenia do odpowiedniego stanu higieniczno-zdrowotnego ścian, sufitów oraz urządzeń wodnych pomieszczeń stacji uzdatniania wody i studni z terminem realizacji do dnia 30.04.2019 r.

W czterech wodociągach znajdujących się w gminie Rogóźno z inicjatywy administratora przeprowadzono remonty malarskie urządzeń wodnych (wodociąg publiczny Kłódka, Zarosłe, Szembruk i Rogóźno).

Jakość wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpeli

Na terenie powiatu grudziądzkiego w 2018 r. powstało nowe kąpielisko G.O.W. „Delfin” K. Klucznik nad Jeziorem Rudnickim Wielkim, które wcześniej przed wejściem w życie znowelizowanych przepisów miało status miejsca wykorzystywanego do kąpeli. Z kolei inny organizator funkcjonującego w poprzednich sezonach miejsca wykorzystywanego do kąpeli nie zgłosił działalności. W ramach kontroli urzędowej przed sezonem z kąpieliska pobrano 1 próbkę wody. Wynik nie budził zastrzeżeń. Kolejne próbki w trakcie trwania sezonu, zgodnie z harmonogramem pobierał organizator. W 2018 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu wydał 4 bieżące oceny o przydatności wody do kąpeli.

STAN SANITARNY PLACÓWEK OCHRONY ZDROWIA

Na koniec 2018 r. ewidencja placówek ochrony zdrowia obejmowała 15 obiektów, o 1 mniej w stosunku do 2017 r. Zlikwidowana została jedna prywatna specjalistyczna praktyka lekarska. Łącznie skontrolowano 8 obiektów prowadzonych przez podmioty lecznicze i praktykę zawodową. Nałożono 1 decyzję merytoryczną na poprawę warunków sanitarno-technicznych.

Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykonujących działalność leczniczą.

Wyszczególnienie		Liczba urządzeń				
		Według ewidencji na 31.XII	Ogółem	Skontrolowanych		
				Ze stwierdzonym złym stanem		
				higieniczno-sanitarnym i technicznym	tylko higieniczno-sanitarnym	tylko technicznym
Ogółem (suma wierszy 2 - 15)	1	15	8	-	-	-
Szpitala ogółem	2	1	1	-	-	-
Inne stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne	3	-	-	-	-	-
Przychodnie, ośr. Zdrowia, poradnie, ambulatoria	4	10	6	-	-	-
Inne ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	5	-	-	-	-	-
Indywidualne praktyki lekarskie	6	-	-	-	-	-
Indywidualne praktyki lekarzy dentystów	7	3	-	-	-	-
Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie	8	1	1	-	-	-
Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów	9	-	-	-	-	-
Grupowe praktyki lekarskie	10	-	-	-	-	-
Grupowe praktyki lekarzy dentystów	11	-	-	-	-	-
Indywidualne praktyki pielęgniarek	12	-	-	-	-	-
Indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek	13	-	-	-	-	-
Grupowe praktyki pielęgniarek	14	-	-	-	-	-
Inne	15	-	-	-	-	-

Stan techniczny i funkcjonalny

Podmioty lecznicze wykonujące stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – szpitalne

Na terenie działalności PSSE funkcjonuje Szpital SPZOZ w Łasinie przy ul. Grudziądzkiej 2. W 2018 r. w pomieszczeniach przyszpitalnej poradni chirurgicznej przy SPZOZ Łasin, z zachowaniem rozdziału czasowego utworzono gabinet nocnej i świątecznej opieki medycznej.

Pewne nieprawidłowości w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych (zabrudzone ściany w pracowni USG i w pomieszczeniach oddziału wewnętrznego oraz niesprawną wentylacją w jednej z toalet) ujawniono w szpitalu SPZOZ w Łasinie. W celu usunięcia nieprawidłowości nałożono decyzję, która wykonana została w wyznaczonym terminie. Wyposażenie w sprzęt medyczny w tym jednorazowego użycia do obsługi chorych, zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości, dezynfekcyjne, zaopatrzenie w materiały opatrunkowe i bieliznę szpitalną było wystarczające. Postępowanie z bielizną czystą i brudną oraz z odpadami medycznymi odbywa się zgodnie z opracowanymi i stosowanymi procedurami. Sprzątaniem lecznicy podobnie jak w latach ubiegłych zajmują się pracownicy zatrudnieni przez SPZOZ Łasin, którzy postępują zgodnie z wdrożonymi procedurami dostępnymi w każdym oddziale.

Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

W grupie tej nadzorem sanitarnym objętych jest 10 placówek – ośrodków zdrowia. Skontrolowano 6 nie stwierdzając nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym pomieszczeń. W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono braków w wyposażeniu w sprzęt medyczny w tym jednorazowego użycia. Dostateczne było również zaopatrzenie w środki do utrzymania czystości, dezynfekcyjne, materiały opatrunkowe i bieliznę.

Praktyki zawodowe

W ewidencji organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej znajdują się łącznie 4 praktyki zawodowe (o jedną mniej w porównaniu z rokiem 2017), w tym 3 indywidualne praktyki lekarzy dentyistów i 1 gabinet pediatryczny. W omawianym okresie skontrolowano gabinet pediatryczny. Warunki sanitarne nie budziły zastrzeżeń. Nie stwierdzono braków w wyposażeniu w sprzęt medyczny, środki do utrzymania czystości, dezynfekcyjne oraz bieliznę.

STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Na koniec 2018 w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu znajdowało się 109 obiektów użyteczności publicznej (porównując z rokiem 2017 przybyły 2 obiekty) i 1 kąpielisko (przekształcone z miejsca wykorzystywanego do kąpieli). W porównaniu z rokiem ubiegłym nie zgłoszono miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpieli w Łasinie.

Poniżej graficznie przedstawiono ilość zewidencjonowanych obiektów w poszczególnych grupach według GUS.

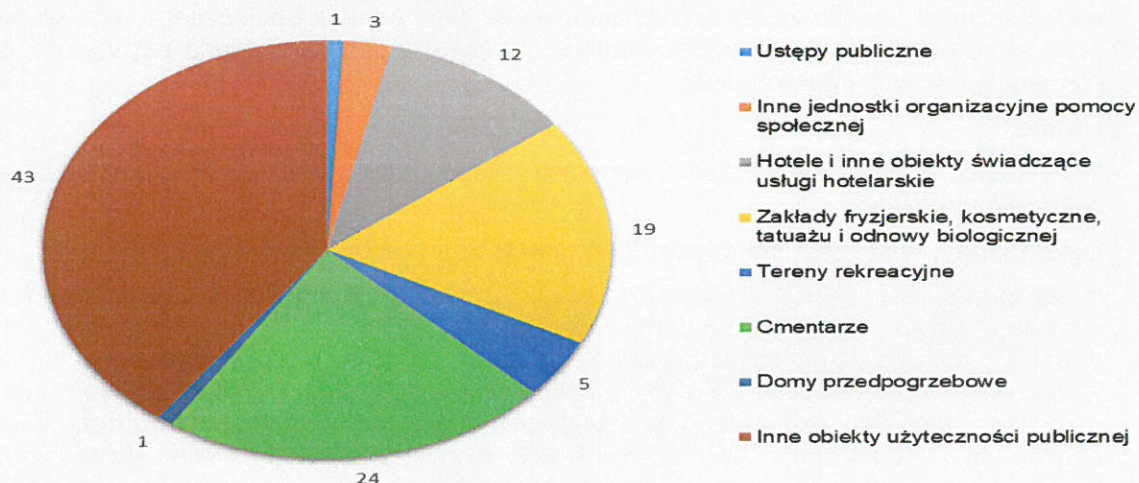
Kontrolami sanitarnymi objęto 37 obiektów użyteczności publicznej, kąpielisko (1) i miejsce wykorzystywane do kąpieli (1). Wydano łącznie 40 decyzji, w tym 3 płatnicze. Opracowano 3 wystąpienia i 6 postanowień.

Zły stan techniczny oraz higieniczno – sanitarny i techniczny stwierdzono w grupie:

- Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie – 1.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OBIEKTÓW		
		WEDŁUG EWIDENCJI	SKONTROLOWANE	ZE ZŁYM STANEM TECHNICZNYM I SANITARNO - TECHNICZNYM
1.	Ustępy publiczne	1	1	-
2.	Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej	3	1	-
3.	Hotele i inne obiekty świadczące usługi hotelarskie	12	7	1
4.	Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej	19	8	-
5.	Tereny rekreacyjne	5	0	-
6.	Cmentarze	24	6	-
7.	Domy przedpogrzebowe	1	1	-
8.	Inne obiekty użyteczności publicznej	43	13	-
9.	Kąpieliska	1	1	-
10.	Miejsca wykorzystywane do kąpieli	0	1	-
RAZEM:		109	39	1

Obiekty użyteczności publicznej objęte ewidencją w 2018 r. w poszczególnych grupach wg GUS



Kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpeli

W 2018 r. na terenie Powiatu Grudziądzkiego zgłoszono:

- Kąpielisko G.O.W. Delfin w Białym Borze, gm. Grudziądz – na Jeziorze Rudnickim Wielkim

Nie zgłoszono, w przeciwieństwie do lat poprzednich, Miejsca Okazjonalnie Wykorzystywanego do Kąpeli przy Ośrodku Wypoczynkowym „CASUS” w Łasinie na Jeziorze Łasińskim Zamkowym. Należy jednak zaznaczyć, że obiekt ten był skontrolowany w związku z nałożoną w 2017 r. decyzją administracyjną, która nakładała obowiązek doprowadzenia do odpowiedniego stanu sanitarno-technicznego balustrady przy pomoście i desek tworzących pomost.

Liczba obiektów w tej grupie uległa zmianie. W związku ze zmianą przepisów przybyło kąpielisko, które w latach ubiegłych funkcjonowało jako miejsce wykorzystywane do kąpeli. Kontrola przeprowadzona w trakcie trwania sezonu kąpielowego nowego Kąpieliska G.O.W. DELFIN wykazała szereg uchybień: brak tablicy informacyjnej z danymi o kąpielisku, zabrudzona balustrada przy pomoście, uszkodzony stopień schodów prowadzących na pomost, zabrudzone ławki przy plaży, mocno zabrudzone umywalki w sanitariatach, nieoznakowane miejsce dla palących, brak zamknięcia w kabinach ustępowych w sanitariatach, na siatce tworzącej sufit nad przebieralniami nagromadzone zbędne przedmioty, brak wydzielonego miejsca na sprzęt porządkowy i środki czystości, niekompletny ustęp w kabinie dla osób niepełnosprawnych. Organizator kąpieliska szybko zareagował i usunął nieprawidłowości, dzięki czemu nie prowadzono postępowania administracyjnego. W sezonie letnim prowadzony był internetowy serwis kąpieliskowy co umożliwiło zainteresowanym urlopowiczom i turystom zapoznanie się z aktualnymi warunkami panującymi na kąpielisku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 4 oceny o przydatności wody do kąpeli w związku z faktem, że próbek kwestionowanych nie odnotowano.

Informacje o przydatności wody do kąpeli umieszczano na tablicach informacyjnych przy kąpielisku, co umożliwiała kąpiącym bezpośredni monitoring jakości wody.

Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Ewidencja w tej grupie nie uległa zmianie - 1 ustęp publiczny tymczasowy. Tegoroczny bieżący nadzór nie ujawnił nieprawidłowości. Ustęp ten jest przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych.

Inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej

Liczba obiektów w tej grupie wynosi 3. Skontrolowano 1 obiekt z tej grupy, nieprawidłowości nie stwierdzono. Celem działalności Środowiskowych Domów Samopomocy jest podnoszenie jakości życia i zapewnienie wsparcia społecznego. Są to ośrodki dla osób z różnymi formami niepełnosprawności, które poprzez realizowanie programów aktywizacyjnych rozwijają samodzielność podopiecznych. Do ich zadań należy budowanie sieci oparcia społecznego, przygotowanie do życia w społeczeństwie i funkcjonowania w środowisku osób przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie.

Hotele

W ewidencji znajduje się 1 hotel posiadający kategoryzację, który w roku sprawozdawczym nie został skontrolowany.

Inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W tej grupie znajduje się 11 obiektów, w tym 2 ośrodki wczasowe, 4 gospodarstwa agroturystyczne (1 ubyto, 1 przybyło), 2 domy weselne oraz 3 obiekty z pokojami noclegowymi. Należą tu obiekty hotelarskie nie posiadające kategoryzacji. Skontrolowano 7 obiektów, w tym 2 ośrodki wczasowe, 1 dom weselny, 2 obiekty z pokojami noclegowymi i 2 gospodarstwa agroturystyczne. Prawie wszystkie skontrolowane obiekty utrzymane były w dostatecznym lub dobrym stanie sanitarnym i technicznym. W Hoteliku OAZA w Radzynie Chełmińskim stwierdzono szereg uchybień: odpadający tynk w pokojach i w magazynie czystej pościeli, wyeksploatowane krzesła

w pokojach, brak kurka przy umywalce w toalecie damskiej, brak dostępu do magazynu brudnej pościeli. Nałożono decyzję administracyjną z terminem wykonania do 15.11.2018 r., który na wniosek właścicielki został zmieniony na 29.03.2019 r. z uwagi na wyłączenie obiektu z eksploatacji w okresie jesienno-zimowym. Obiekt ten jest oceniany jako zły. W jednym z ośrodków wypoczynkowych stwierdzono nieprawidłowości: brudne ściany w jednym z domków i w męskiej części toalet ogólnodostępnych. Wydano decyzję administracyjną, która została w całości zrealizowana.

Grupa obiektów świadczących usługi pielęgnacyjne dla ciała

Jest to liczna grupa, do której łącznie należy 19 obiektów (o 2 więcej w porównaniu z rokiem 2017). W jej skład wchodzi:

TYP ZAKŁADU	LICZBA WG EWIDENCJI	SKONTROLOWANE
Zakłady fryzjerskie	13	4
Zakłady kosmetyczne	3	2
Zakłady Odnowy Biologicznej	1	-
Inne zakłady, w których są świadczone więcej niż 1 z usług (fryzjerskich, kosmetycznych, odnowy biologicznej)	2	2
Razem	19	8

Obiekty te charakteryzują się dużą zmiennością w ilości oraz zaszeregowaniu. Konkurencja na lokalnym rynku wymusza na właścicielach ciągłe zmiany i udoskonalenia. Wiele z nich rozszerza zakres świadczonych usług, poprawia ich jakość dzięki udziałowi w szkoleniach i podnoszeniu kwalifikacji. Ponadto dokonywany jest zakup nowego sprzętu. Właściciele chcąc przyciągnąć do siebie klienta starają się trzymać wysoką jakość usług. Jedynie w nielicznych przypadkach stwierdza się niewielkie uchybienia.

Działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego przyczyniają się do poprawy ich stanu higieniczno – zdrowotnego. Obiekty nadzorowane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej są na ogół obiektami dobrymi, a uchybienia zdarzają się rzadko. Gorzej pod tym względem wypadają obiekty nowopowstałe, szczególnie te, których właściciele nie skonsultują planów przed otwarciem. Wówczas stwierdza się szereg nieprawidłowości, które mają charakter techniczny.

Tereny rekreacyjne

W ewidencji znajduje się 5 obiektów, przybył 1 (do tej grupy przeniesiono obiekt Mega Park wcześniej przypisany do grupy innych obiektów użyteczności publicznej). Zaszeregowanie w tej grupie przedstawiono poniżej w formie tabelarycznej:

TYP OBIEKTU	LICZBA WG EWIDENCJI	SKONTROLOWANE
Parki	1	0
Ogródki jordanowskie	1	0
Plaże	2	2
Mega Park	1	0
ŁĄCZNIE:	5	0

Na plaży przy nowo uruchomionym kąpielisku stwierdzono liczne nieprawidłowości dotyczące w dużej mierze zaplecza sanitarnego. Stwierdzono mocno zabrudzone umywalki w sanitariatach, brak zamknięć w kabinach ustępowych, brak wydzielonego miejsca na sprzęt porządkowy i środki czystości, brak oznakowania miejsca wydzielonego dla osób palących. Zarządca obiektu szybko usunął nieprawidłowości, w związku z czym postępowania administracyjnego nie prowadzono.

Na plaży Ośrodka Wypoczynkowego „Causus” w Łasinie i przyległym do niej miejscu wykorzystywanym do kąpeli, które nie zostało zgłoszone w roku sprawozdawczym, usunięto nieprawidłowości dotyczące skorodowanej balustrady przy pomoście i wyeksploatowanych pojedynczych desek.

Cmentarze

W ewidencji znajdują się 24 cmentarze. Skontrolowano 6 z nich. Liczba obiektów w tej grupie pozostaje bez zmian. W obrębie części cmentarzy znajdują się kostnice, gdzie zwłoki przywożone są na krótko przed uroczystościami pogrzebowymi. Obiekty w tej grupie charakteryzują się dość dobrym stanem sanitarnym.

Domy przedpogrzebowe

W tej grupie obiektów znajduje się 1 dom przedpogrzebowy. W roku 2018 został skontrolowany, nieprawidłowości nie stwierdzono

Inne obiekty użyteczności publicznej

Na koniec 2018 r. nadzorowano 43 obiekty użyteczności publicznej, o 2 mniej niż w roku poprzednim (zlikwidowano jedną aptekę, zmieniono zaszerogowanie obiektu Mega Park). Ich zaszerogowanie oraz liczbę skontrolowanych przedstawiono poniżej tabelarycznie

TYP OBIEKTU	LICZBA OBIEKTÓW WG EWIDENCJI	ILOŚĆ SKONTROLOWANYCH OBIEKTÓW
Apteki i punkty apteczne	7	4
Stacje paliw	7	3
Obiekty sportowe	1	1
Ośrodki kultury	2	0
Zakłady usług pogrzebowych	3	2
Zakłady rolne	15	2
Fermy	1	0
Przystanki PKP	6	1
Składowiska odpadów	1	0
SUMA:	43	13

W roku sprawozdawczym skontrolowano 13 zewidencjonowanych innych obiektów użyteczności publicznej. Z kontroli wyłączono część aptek z uwagi na ich stabilny i dobry stan sanitarny w latach ubiegłych. Na stacjach paliw dodatkowo sprawdzane było posiadanie odpowiednich koncesji dotyczących obrotu paliwami. Nie stwierdzono tu naruszeń. Skontrolowane obiekty oceniono jako dobre i dostateczne.

Obiekty nie objęte ewidencją

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu w 2018 r. przyjął i rozpatrzył 4 wnioski o podjęcie interwencji. W większości nie podlegały one załatwieniu przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej i zostały skierowane do załatwienia przez inne organy. Interwencje dotyczyły zapachów z biogazowni, emisji hałasu i zapachów z fabryki świec, hodowli zwierząt na działce

HIGIENA ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

OCENA SANITARNA OBIEKTÓW ŻYWNOSCIOWO - ŻYWIENIOWYCH W POWIECIE W ROKU 2018

W harmonogramie kontroli na rok 2018 zaplanowano 103 obiektów żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi, a także produkcji i obrotu kosmetykami oraz materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością. Przeprowadzono 83 kontrole. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny wydał 22 decyzje zatwierdzające. Na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego 1 obiekt został oceniony, jako niezgodny.

Stan sanitarny obiektów żywienia zbiorowego, produkcji i obrotu środkami spożywczymi produkcji i obrotu kosmetykami w powiecie w latach 2017-2018.

Grupy obiektów	Liczba obiektów nadzorowanych		Liczba obiektów o złym stanie sanitarnym	
	2017	2018	2017	2018
Obiekty produkcji żywności				
Wytwornie tłuszczów roślinnych	1	1	-	-
Piekarnie	4	4	-	-
Ciastkarnie	3	3	-	-
Przetwornie owocowo-warzywne i grzybowe	2	2	-	-
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	1	1	-	-
Inne wytwornie żywności	302	327	-	-
Obiekty obrotu żywnością				
Sklepy spożywcze	141	148	1	1
Kioski spożywcze	-	-	-	-
Magazyny hurtowe	7	7	-	-
Inne obiekty obrotu żywnością	17	20	-	-
Obiekty ruchome i tymczasowe	1	1	-	-
Obiekty żywienia zbiorowego otwarte				
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	29	30	-	-
a. zakłady małej gastronomii	23	25	-	-
b. wagon gastronomiczny	1	1	-	-
Zakłady żywienia zbiorowego zamkniętego				
stołówki pracownicze	1	1	-	-
bloki żywienia w szpitalach	1	1	-	-
stołówki w żłobkach	1	1	-	-
stołówki szkolne	21	25	-	-
stołówki na koloniach, półkoloniach i obozowiskach	1	1	-	-
stołówki w przedszkolach	5	5	-	-
inne zakłady żywienia	6	6	-	-
Środki transportu żywności				
Środki transportu żywności	16	17	-	-
Obiekty produkcji przedmiotów użytku				
Wytwornie przedmiotów użytku	3	3	-	-
Miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	1	1	-	-
Obiekty obrotu kosmetykami				
Miejsca obrotu kosmetykami: hurtownie	1	1	-	-
RAZEM	565	606	1	1

W roku sprawozdawczym 2018 liczba nadzorowanych obiektów w powiecie wzrosła, natomiast liczba obiektów o złym stanie sanitarnym pozostała bez zmian.

W 2018 roku nie odnotowano w powiecie zatruc pokarmowych w nadzorowanych zakładach przez pracowników Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

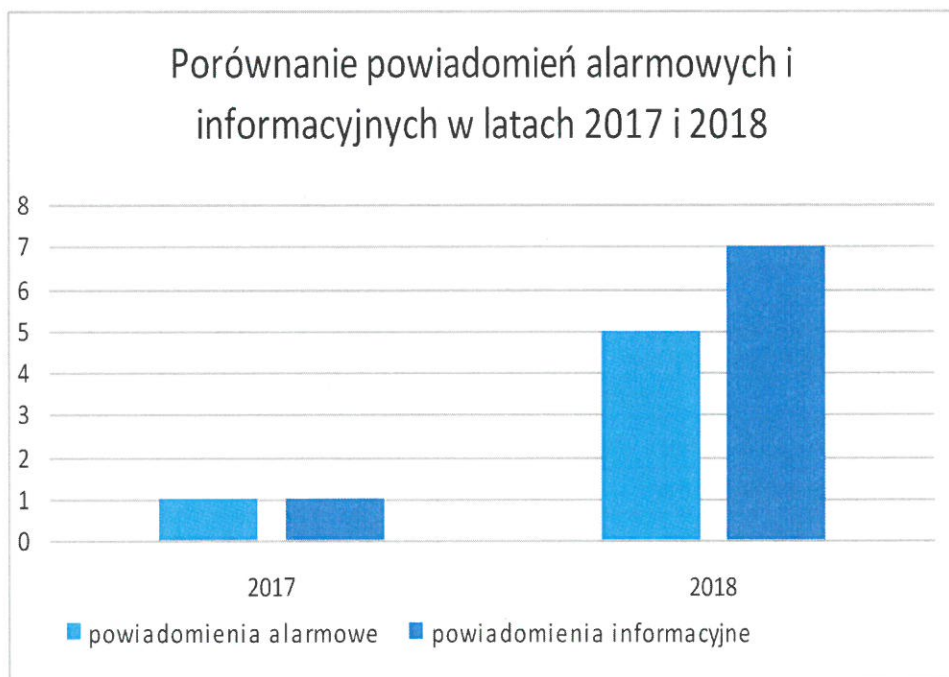
RAPEX – system szybkiego powiadamiania o produktach niebezpiecznych

W roku sprawozdawczym 2018 na terenie powiatu nie odnotowano zgłoszeń w ramach systemu RAPEX.

RASFF – system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach

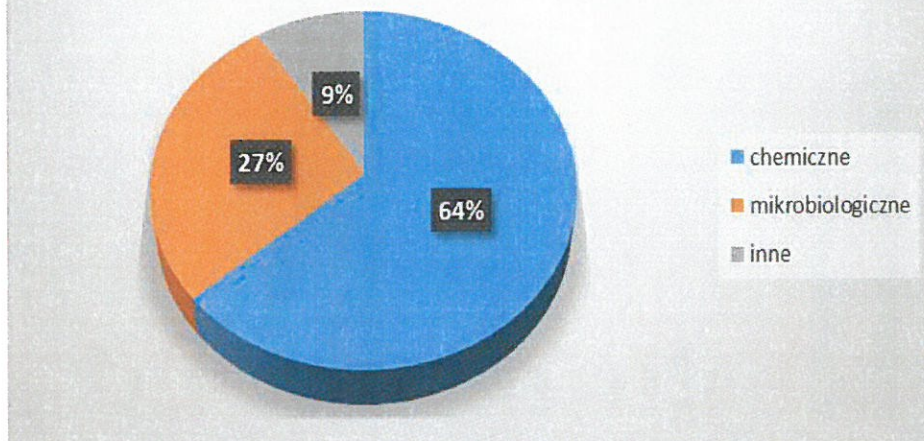
W roku 2018 w ramach systemu RASFF zgłoszono 5 powiadomień alarmowych oraz 7 informacyjnych. Zaobserwowano znaczny wzrost powiadomień informacyjnych oraz alarmowych w porównaniu z rokiem ubiegłym.

. Porównanie liczby powiadomień alarmowych oraz informacyjnych w latach 2017 i 2018.



W roku sprawozdawczym powiadomienia dotyczyły: obecności norowirusa, przekroczenia dopuszczalnego poziomu (NDP) pozostałości pestycydów tricyklazolu oraz chlorpyryfosu, a także obecności bakterii Salmonelli, Escherichia coli w produkcie. Większa część produktów została wycofana z obrotu handlowego, natomiast nieznaczna została wysprzedana do klienta końcowego. Otrzymywane powiadomienia w 64% dotyczyły zanieczyszczeń chemicznych żywności natomiast zanieczyszczenia mikrobiologiczne stanowiły 27%, co przedstawiono poniżej.

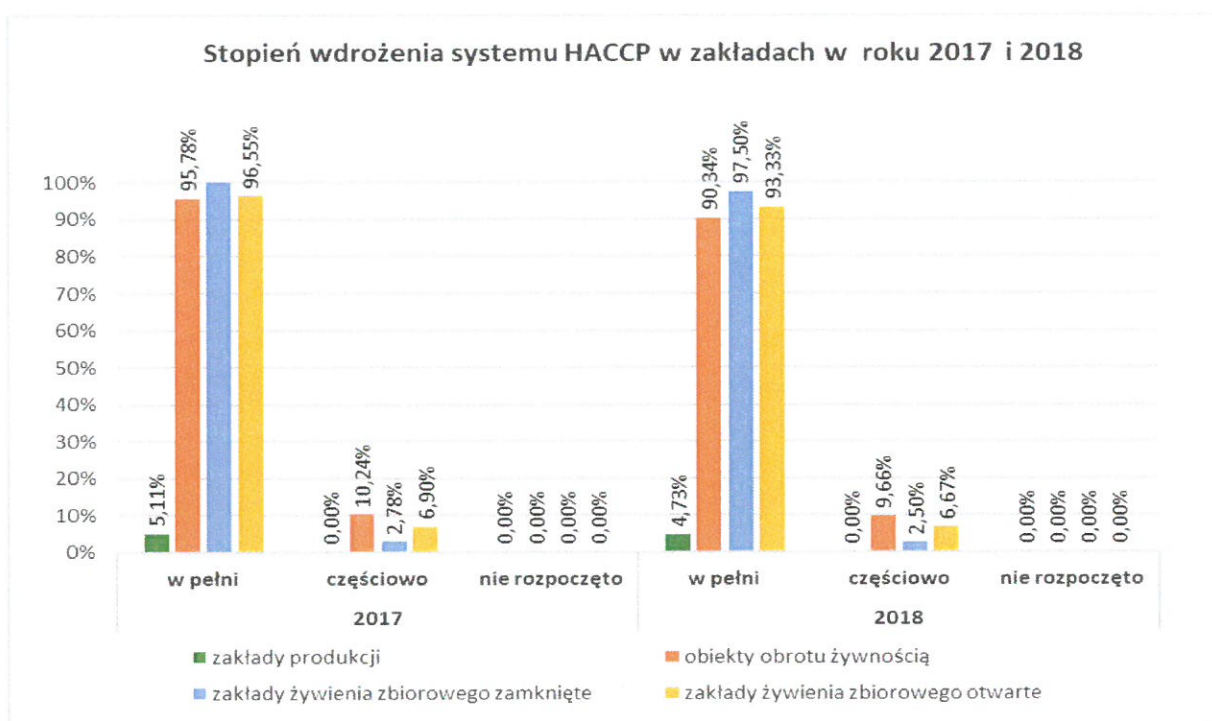
**PROCENTOWY UDZIAŁ ZANIECZYSZCZEŃ W
POWIADOMIENIACH ALARMOWYCH I INFORMACYJNYCH W
2018 R.**



. Ocena wdrażania systemów kontroli wewnętrznej w zakładach produkcji i obrotu żywnością

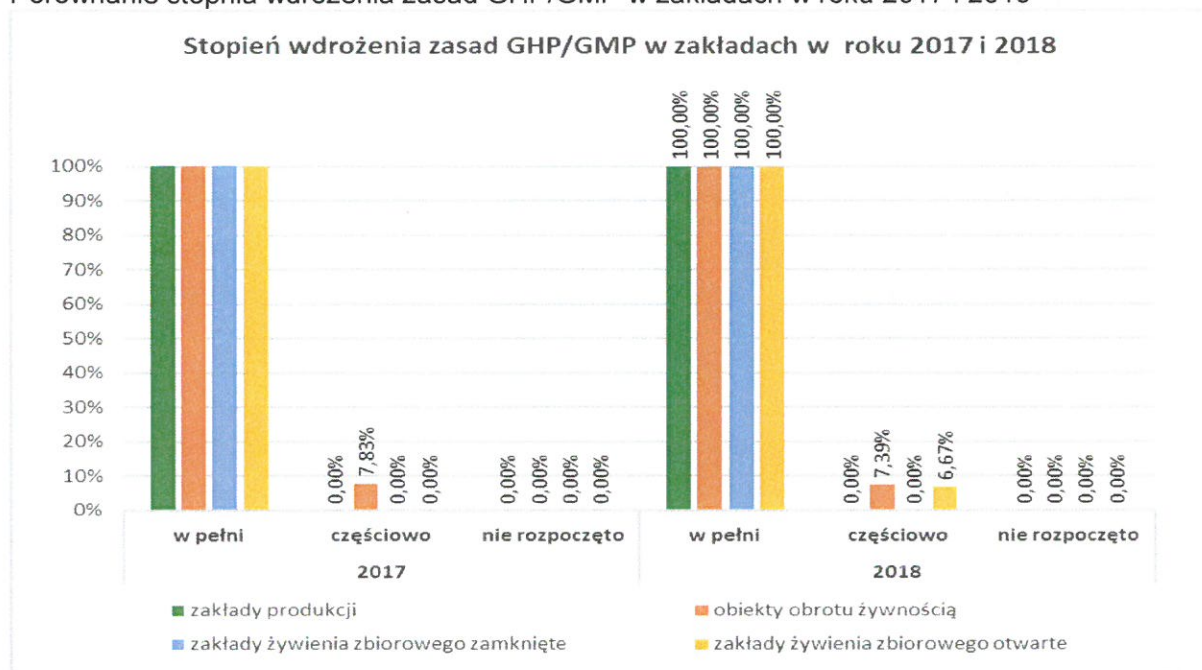
W dalszym ciągu w roku sprawozdawczym 2018 w wyniku podejmowanych działań weryfikowano efektywność wdrażania i przestrzegania przez producentów i dystrybutorów środków spożywczych procedur związanych z realizacją systemów Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP), Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP), wdrażania systemu HACCP oraz BRC oraz IFS standardów opartych na systemie HACCP.

. Porównanie stopnia wdrożenia systemu HACCP w zakładach w roku 2017 i 2018



W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba zakładów produkcji, które w pełni realizują system HACCP pozostaje na poziomie zbliżonym do roku ubiegłego.

Porównanie stopnia wdrożenia zasad GHP/GMP w zakładach w roku 2017 i 2018



Analiza wykresu wykazała, iż stopień wdrożenia zasad Dobrej Praktyki Higienicznej (GHP) i Dobrej Praktyki Produkcyjnej (GMP) w obiektach w powiecie grudziądzkim utrzymuje się na podobnym poziomie. W 2018 roku w grupie obiektów żywienia zbiorowego otwartego 6,67% zakładów częściowo ma wdrożone zasady GHP i GMP.

Realizacja zasad GHP/GMP oraz stopień wdrażania systemu HACCP w poszczególnych grupach obiektów w roku 2017 i 2018

Lp.	Grupy obiektów	2017 rok				2018 rok				Liczba obiektów nadzorowanych					
		Liczba obiektów, w których wdrożono system HACCP		Liczba obiektów, w których realizuje się zasady GHP/GMP		Liczba obiektów, w których wdrożono system HACCP		Liczba obiektów, w których realizuje się zasady GHP/GMP							
		w pełni	częściowo (jedną lub kilka etapów)	nie rozpoznać	często wdrażania systemu	w pełni	częściowo (są zapisy)	nie realizuje się zasad	w pełni		częściowo (są zapisy)	nie realizuje się zasad			
1	Wytwórnice tłuszczów roślinnych	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
2	Piekarnie	4	-	-	-	4	-	-	4	-	-	4	-	-	4
3	Ciastkarnie	3	-	-	-	3	-	-	3	-	-	3	-	-	3
4	Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	2	-	-	-	2	-	-	2	-	-	2	-	-	2
5	Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
6	Inne wytwórnice żywności	302	-	-	-	302	-	-	3	-	-	327	-	-	327
7	Sklepy spożywcze	141	50	-	-	138	3	-	136	12	-	128	13	-	148
8	Magazyny hurtowe	7	-	-	-	7	-	-	7	-	-	7	-	-	7
9	Obiekty ruchome i tymczasowe	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
10	Inne obiekty obrotu żywnością	17	5	-	-	17	-	-	15	5	-	20	-	-	20
11	Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	29	2	-	-	27	2	-	28	2	-	28	2	-	30
11a	W tym: Zakłady małej gastronomii	24	2	-	-	22	2	-	23	2	-	23	2	-	25
12	Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	36	-	-	-	36	-	-	39	1	-	40	-	-	40
12a	stołówki pracownicze	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
12b	bloki żywienia w szpitalach	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
12c	Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
12d	stołówki szkolne	21	-	-	-	21	-	-	25	-	-	25	-	-	25
12e	stołówki na koloniach, półkoloniach i obozach	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1
12f	stołówki w przedszkolach	5	-	-	-	5	-	-	5	-	-	5	-	-	5
12g	inne zakłady żywienia	6	1	-	-	6	-	-	5	1	-	6	-	-	6

Informacje o decyzjach administracyjnych oraz działalności represyjnej

W roku sprawozdawczym 2018 łącznie zostały wystawione 2 decyzje administracyjne na poprawę warunków sanitarno-higienicznych. W skontrolowanych obiektach obrotu żywnością nałożono 7 mandatów karnych na kwotę 1700 złotych:

- 3 mandaty w grupie sklepów spożywczych na kwotę 700 zł,
- 1 mandat w grupie kiosków spożywczych na kwotę 300 zł,
- 1 mandat w grupie obiektów małej gastronomii na kwotę 300 zł,
- 1 mandat w grupie handlu obwoźnego na kwotę 200 zł,
- 1 mandat w kolonie letnie na kwotę 300 zł

Przeprowadzono 7 kontroli interwencyjnych w związku ze złożonymi skargami. Dotyczyły one m.in. braku prawidłowego oznakowania produktów spożywczych, braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych, a także rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym a przyjętymi procedurami systemu HACCP. Potwierdziły się 2 interwencje. Prowadzony był wzmocniony nadzór nad zakładami w których stwierdzano nieprawidłowości.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków

W ramach zintegrowanego systemu oceny bezpieczeństwa żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oceną laboratoryjną objęto 4 próbki:

- 1 próbka warzywa świeże (pomidory) w kierunku skażeń promieniotwórczych,
- 1 próbka ziarno zbóż (pszenicy) w kierunku skażeń promieniotwórczych,
- 1 próbka ziarno zbóż (pszenicy) w kierunku mykotoksyn,
- 1 próbka ziarno zbóż (pszenicy) w kierunku metali szkodliwych dla zdrowia.

Rodzaj badań	Liczba próbek			
	zbadanych ogółem		zdyskwalifikowanych	
	2017	2018	2017	2018
Środki spożywcze	34	4	-	-
Materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością	-	-	-	-
Próbki dodatkowe	-	-	-	-

W roku sprawozdawczym z terenu powiatu nie stwierdzono próbek kwestionowanych.

Informacje o współpracy z innymi jednostkami kontrolnymi

Podobnie jak w latach ubiegłych kontynuowano współpracę z Urzędami Miejskimi w powiecie, Inspekcją Weterynaryjną, Inspekcją Handlową, Inspekcją Celną, Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcją Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych, Inspekcją Ochrony Środowiska oraz Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Bydgoszczy, a także innymi Powiatowym Inspekcjami Sanitarnymi w kraju.

Urząd miasta, starostwo, urzędy gmin

W 2018 r. kontynuowana była współpraca z Urzędem Miasta, Starostwem Powiatu i Urzędami Gmin w sprawach dotyczących jednostek podległych bezpośrednio pod ww. urzędy. Kierowane były pisma do Urzędu Miasta do Wydziału Spraw Obywatelskich o wskazanie adresu zamieszkania podmiotów w celu prowadzenia postępowania administracyjnego.

Państwowy graniczny inspektor sanitarny oraz urząd celny oraz komenda miejska policji

W roku sprawozdawczym na bieżąco odbywała się współpraca z Państwowym Granicznym Inspektorem Sanitarnym w Gdyni, jak i Urzędem Celnym w Białym Borze k/Grudziądza oraz Komendą Policji zakresie odpraw celnych, głównie śliwki suszonej importowanej z USA przez podmiot będący pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu. Wydano 82 świadectwa o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy, w tym 50 dotyczących importu oraz 32 dotyczących eksportu.

HIGIENA PRACY

CHOROBY ZAWODOWE.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu w 2018 roku:

- zgłoszono 14 podejrzeń chorób zawodowych (w tym 12 w mieście i 2 w powiecie);
- wpłynęło 7 orzeczeń lekarskich w tym:
 - 4 o rozpoznaniu chorób zawodowych (3 miasto, 1 powiat),
 - 3 o braku podstaw do rozpoznania chorób zawodowych (2 miasto, 1 powiat);
- wpłynęły 3 wnioski od innych jednostek (PPIS we Wrocławiu, Brodnicy i w Bydgoszczy), o dokonanie oceny narażenia zawodowego i opracowanie karty oceny narażenia w sprawach tam prowadzonych.

Przeprowadzono łącznie 21 postępowań wyjaśniających w przedmiocie chorób zawodowych, (16 w mieście i 5 w powiecie) w związku z ich wynikami:

- 8 pacjentów skierowano do orzeczników I stopnia (6 miasto i 2 powiat),
- opracowano 12 kart oceny narażenia zawodowego (10 w mieście i 2 w powiecie).

W oparciu o otrzymane orzeczenia lekarskie, wydano 5 decyzji w sprawie chorób zawodowych (3 w mieście, 2 w powiecie) w tym:

- 3 decyzje stwierdzające chorobę zawodową (2 miasto, 1 powiat) – wszystkie decyzje prawomocne, wystawiono karty stwierdzenia choroby zawodowej, w tym:
 - 2 przypadki – rolnik indywidualny – choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza – poz. 26 wykazu,
 - 1 przypadek - robotnik oglądacz zwierząt rzeźnych i mięsa, starszy oglądacz - choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – bruceloza – poz. 26 wykazu.
- 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (1 miasto i 1 powiat).

Lp	Nr*	Nazwa choroby zawodowej	Liczba stwierdzonych przypadków w latach:									
			2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1	3	Pylice płuc	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0
2	7	Zewnątrzpoch, alergiczne zap. pęcherzyków płucnych	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
3	15	Przewlekłe choroby narządu głosu	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0
4	18	Choroby skóry	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
5	19	Przewlekłe choroby układu ruchu	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
6	20	Przewlekłe choroby obwod. układu nerwowego	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0
7	21	Obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu	0	0	0	1	1	0	0	1	1	0
8	22	Zespół wibracyjny	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
9	26	Choroby zakaźne lub pasożytnicze	7	6	2	1	0	0	2	0	3	3
		Razem	8	8	5	5	1	4	3	1	6	3

* numer z wykazu chorób zawodowych, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 1367)

Powyżej przedstawione zestawienie dotyczy liczby i struktury chorób zawodowych, stwierdzanych w latach 2009-2018 na terenie miasta i powiatu ziemskiego. Można zaobserwować spadek zachorowań na choroby płuc (w tym pylice) czy zespół wibracyjny. Obserwuje się wciąż przypadki chorób zakaźnych lub pasożytniczych i ich następstw. Zachorowania na te choroby dotyczą takich grup zawodowych jak: leśnicy, rolnicy indywidualni, obsługa zwierząt oraz służba zdrowia (brak w latach 2013, 2014 i 2016).

Strukturę zachorowań na choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa - poz. 26, na terenie działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu (miasto i powiat), w ostatnich 10 latach, przedstawia tabela poniżej.

Rok	wirusowe zapalenie wątroby		borelioza	gruźlica	bruceloza	Razem
	typu B	typu C				
2009	0	0	7	0	0	7
2010	0	0	6	0	0	6
2011	0	0	2	0	0	2
2012	0	1	0	0	0	1
2013	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0
2015	0	0	1	0	1	2
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	3	0	0	3
2018	0	0	2	0	1	3
Razem	0	1	21	0	2	24

Ponadto wydano 3 inne decyzje dotyczące chorób zawodowych:

- art. 105 kpa - umorzenie postępowania, ze względu na brak kontaktu z pacjentką nie zakończono postępowania diagnostyczno - orzeczniczego,
- art. 105 kpa - umorzenie postępowania - decyzja w sprawie została wydana przez Wojskowy Ośrodek Medycyny Prewencyjnej w Bydgoszczy (pracownik cywilny wojska),
- art. 154 kpa - odmowa zmiany decyzji ostatecznej -w tej samej sprawie wydana była w 2009 r. decyzja ostateczna, ze względu na takie samo orzeczenie lekarskie brak podstaw do zmiany decyzji

Pracownicy Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych w ramach „promocji zdrowia” informowali pracodawców, kadry kierownicze i pracowników o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą, szczególnie na stanowiskach, pracy gdzie stwierdzano przekroczenia normatywów higienicznych oraz gdzie toczyło się postępowanie wyjaśniające w sprawie choroby zawodowej, sprawdzano realizowanie przez pracodawcę obowiązku ponownego szacowania ryzyka w przypadku postępowania w sprawie choroby zawodowej i informowania na bieżąco pracowników o ryzyku związanym pracą.

ŚRODOWISKO PRACY.

Bieżący nadzór sanitarny nad zakładami pracy polegał na kontroli przestrzegania przez pracodawców przepisów dotyczących higieny i warunków środowiska pracy.

Ewidencja zakładów pracy prowadzona przez Sekcję Prewencji Chorób Zawodowych PSSE w Grudziądzu obejmowała w 2018 roku 586 obiektów, w których zatrudnionych było łącznie 25 618 osób, z czego 432 zlokalizowanych było w mieście a 154 na terenie powiatu.

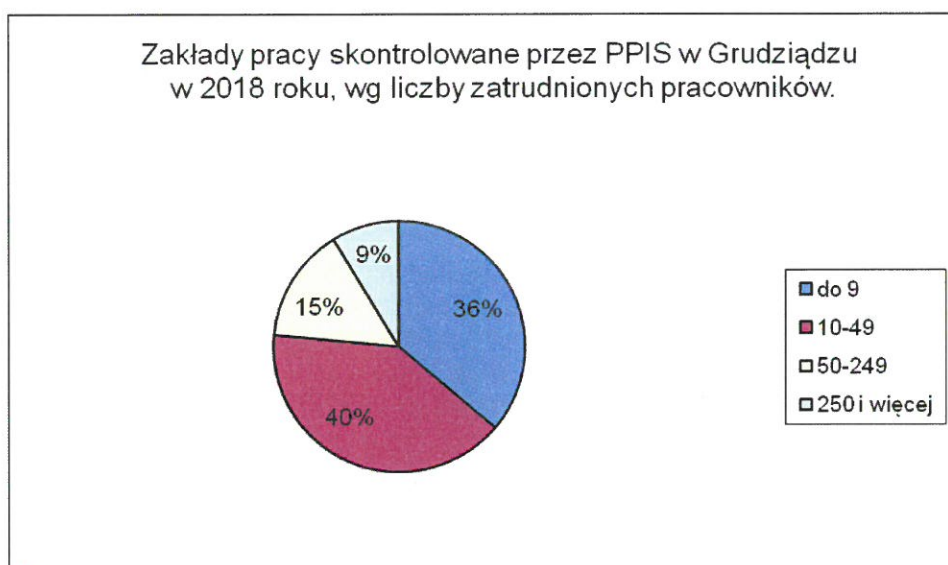
W 2018 r. zaplanowano do kontroli 180 obiektów. Potrzeby terenu, wskazania w ciągu roku oraz zalecenia sprawiły, że łącznie skontrolowano 196 obiektów. Spośród skontrolowanych

196 obiektów, zatrudniających łącznie 14 769 pracowników, 129 było zlokalizowanych w mieście a 67 w powiecie.

Rok	Liczba zatrudnionych objętych nadzorem /ogółem/	Liczba zakładów pracy objętych nadzorem PPIS w Grudziądzu						
		ogółem w tym miasto	zatrudniających pracowników:					
			do 5	6-20	21-50	51-100	101-250	251 i więcej
2009	17 528	$\frac{189}{59^*}$	30	53	36	24	27	19
2010	16 119	$\frac{190}{63^*}$	34	62	31	23	26	14
2011	14 831	$\frac{193}{61^*}$	39	64	37	15	24	14
2012	12 901	$\frac{196}{51^*}$	55	55	30	17	27	12
zmiana w drukach statystycznych			do 9 zatrudnionych		10-49	50-249	250 i więcej	
2013	12 057	$\frac{178}{49^*}$	71		54	42	11	
2014	14 762	$\frac{163}{53^*}$	54		49	47	13	
2015	15 676	$\frac{208}{52^*}$	70		75	48	15	
2016	14 285	$\frac{214}{55^*}$	92		66	42	14	
2017	14 326	$\frac{163}{51^*}$	56		56	37	14	
2018	14769	$\frac{196}{67^*}$	71		79	29	17	

*obiekty na terenie powiatu

Powyższa tabela przedstawia zestawienie porównawcze dotyczące liczby nadzorowanych zakładów, według ilości zatrudnionych pracowników objętych nadzorem sanitarnym przez PPIS w Grudziądzu, za lata 2009-2018, w tabeli uwzględniono zmiany wprowadzone od 2013 roku w sprawozdawczości dla Higieny Pracy, wg MZ-50.



Według powyższej tabeli i wykresu aż 150 zakładów objętych nadzorem (co stanowi 76%) to zakłady małe, zatrudniające do 49 osób. W 29 skontrolowanych podmiotach gospodarczych (15%) zatrudnienie wynosiło od 50 do 249 pracowników a tylko 17 podmiotów (9%) to zakłady, w których zatrudnionych jest powyżej 250 osób.

Podmioty gospodarcze zatrudniające do 9 pracowników w liczbie 71 (co stanowi 36%), objęte są nadzorem ze względu na zagrożenia dla zdrowia człowieka lub środowiska, wynikające z rodzaju prowadzonej działalności (w zakresie niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin) a także kontroli tematycznych prowadzonych w 2018 roku.

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w 2018 roku dokonywano szczegółowych kontroli w zakresie narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne, głównie w zakładach służby zdrowia, zakładach komunalnych, dużych gospodarstwach rolnych oraz w zakładach zajmujących się produkcją artykułów spożywczych.

Realizowano zagadnienia problemowe dotyczące nadzoru nad warunkami pracy i wypełnianiem przez pracodawców obowiązków wynikających z oceny ryzyka zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami (zamierzenie na lata 2017-2018), tą grupę zawodową objęto szczególnym nadzorem, zapoznano z materiałami dotyczącymi ekspozycji zawodowej, objęto też ich badaniami i pomiarami czynników szkodliwych dla zdrowia.

Przeprowadzono również ocenę wyników kontroli gotowości pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

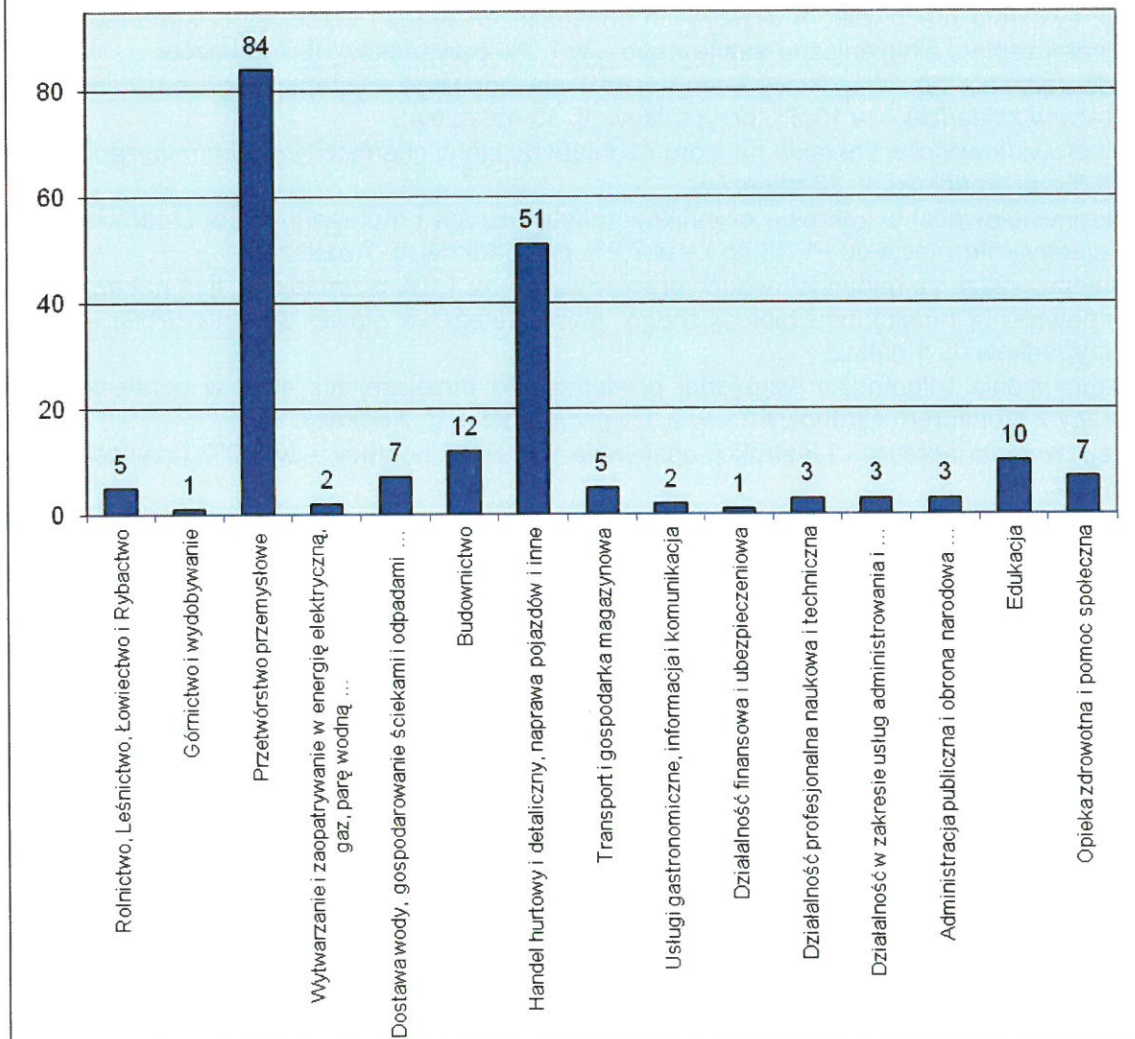
Podejmowano też działania kontrolne w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych (m.in. weryfikacja informacji na etykietach, ważność lub brak pozwoleń na obrót) oraz ich stosowania w zakładach pracy.

Wśród nadzorowanych obszarów nie sposób pominąć nadzoru nad substancjami niebezpiecznymi i ich mieszaninami wprowadzanymi do obrotu i stosowanymi w działalności zawodowej a także ekspozycji pracowników z uwzględnieniem czynników chemicznych, fizycznych i biologicznych, sklasyfikowanych jako rakotwórcze lub mutagenne dla ludzi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy.

W 2018 r. prowadzono nadzór nad prawidłowością dokumentacji, prowadzonej w tym zakresie przez pracodawców, uwzględniającą m.in. wykaz tych czynników, procesów oraz pracowników – dokumentacja ta podlega archiwizacji. Ze względu na odległe skutki działania czynników rakotwórczych i mutagennych, prawidłowa dokumentacja w powyższym zakresie pozwoli na ustalenie związku przyczynowego zaistniałych schorzeń ze środowiskiem pracy, warunkami pracy, w przypadku podejrzenia chorób zawodowych.

Zakłady zaplanowane do kontroli, wpisane są do planu pracy wg Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). W 2018 r. skontrolowane podmioty w liczbie 196, zgodnie z tą klasyfikacją, należały do poszczególnych grup (Sekcji) co przedstawia poniższy wykres. Z zestawienia tego wynika, że najliczniejszą grupę zakładów skontrolowanych, stanowiły podmioty zajmujące się przetwórstwem przemysłowym, handlem i naprawą pojazdów oraz budownictwem a także placówki związane z edukacją.

Zestawienie obiektów nadzorowanych w 2018 roku wg Polskiej Klasyfikacji Działalności



W 2018 r. w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono łącznie 250 kontroli sanitarnych z czego 169 dotyczyło miasta a 81 terenu powiatu. Sporządzano dokumentację z kontroli w formie protokołów (250 łącznie) oraz tematycznych formularzy kontroli, a także, w miarę potrzeb wszczynano postępowanie administracyjne, wydawano decyzje, prowadzono też postępowania egzekucyjne w administracji. Z innych czynności kontrolnych tam gdzie nie było możliwe sporządzenie protokołu kontroli z powodu zamknięcia obiektu, monitoringu obiektów itp. sporządzano adnotacje służbowe.

W stosunku do podmiotów gospodarczych, w których stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych m.in. w zakresie warunków pracy, zaplecza higieniczno-sanitarnego oraz nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami, w 2018 r. wydano łącznie 49 decyzji administracyjnych (37 podmiotów z terenu miasta a 12 z powiatu). Powyższe decyzje zobowiązujące do usunięcia nieprawidłowości i podjęcia działań w celu poprawy warunków pracy, zawierały 97 nakazów, które dotyczyły:

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz oświetlenia (czynnik uciążliwy) na stanowiskach pracy w zakładzie a także zapewnienia dokumentacji w tym zakresie – w 29,9% przypadków, tj. 29 nakazów;

- zastosowania środków organizacyjnych i technicznych zmierzających do obniżenia stężenia czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy w tym program działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i drgania mechaniczne – w 6,2% przypadków, tj. 6 nakazów;
- zapewnienia i przedstawienia do wglądu, rejestrów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz kart badań i pomiarów tych czynników – w 9,3% przypadków, tj. 9 nakazów;
- zapewnienia pracownikom właściwych pomieszczeń pracy i właściwego, zgodnego z przepisami zaplecza higieniczno-sanitarnego – w 7,2% przypadków, tj. 7 nakazów,
- sporządzenia lub aktualizacji oceny ryzyka zawodowego występującego na stanowiskach pracy w zakładzie – w 15,5% przypadków, tj. 15 nakazów;
- nieprawidłowości w zakresie nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami – w 18,6% przypadków, tj. 18 nakazów;
- nieprawidłowości w zakresie czynników rakotwórczych i mutagennych w środowisku pracy (rejestry, informacja do PWIS itp.) – w 7,2% przypadków, tj. 7 nakazów;
- przeprowadzenia badań lekarskich pracowników – w 1,0% przypadków, tj. 1 nakaz;
- zapewnienia monitoringu biologicznego, pomiar stężenia ołowiu we krwi (PbB) – w 1,0% przypadków, tj. 1 nakaz;
- zapewnienia wilgotności względnej powietrza nie mniejszej niż 40% w pomieszczeniach pracy z monitorem ekranowym – w 2,1% przypadków, tj. 2 nakazy;
- zapewnienia apteczek i instrukcji udzielania pierwszej pomocy – w 1,0% przypadków, tj. 1 nakaz;
- zapewnienia instrukcji stanowiskowych BHP przy urządzeniach i maszynach – w 1,0% przypadków, tj. 1 nakaz;

W większości przypadków powyższe nieprawidłowości zostały usunięte w określonych decyzjach terminach i uzyskano poprawę warunków pracy. W 2 przypadkach (miasto i powiat) wydano upomnienia i ustalono nowe terminy realizacji decyzji. W 2018 r. nie prowadzono postępowań egzekucyjnych w administracji, nie wydano tytułów wykonawczych ani postanowień o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia do wykonania obowiązków.

Ponadto w 2018 r. w związku z naruszeniem wymagań higienicznych i zdrowotnych, na podstawie art. 36 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, wydano 34 decyzje płatnicze (28 w mieście i 6 w powiecie) dotyczące opłat za badania oraz inne czynności kontrolne.

Działania prowadzone przez PSSE w Grudziądzu, doprowadziły do poprawy warunków pracy, zapewniły też lepsze wywiązywanie się pracodawców z obowiązków wobec pracowników, poprzez:

- zakup nowego sprzętu i urządzeń produkcyjnych, nowe pomieszczenia pracy,
- modernizację urządzeń, eliminację źródeł hałasu,
- zmianę organizacji pracy, zmiany technologiczne, likwidację stanowiska,
- obniżenie poziomu stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia do wartości określonych normą,
- remont malarski pomieszczeń produkcyjnych i higienicznosanitarnych,
- poprawę wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach produkcyjnych i zaplecza poprzez modernizację systemu wentylacyjnego i bieżącą konserwację,
- lepszą edukację pracodawców/pracowników poprzez uwzględnienie w ocenie ryzyka zawodowego zagrożeń biologicznych i chemicznych.

Na podstawie posiadanych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, z terenu objętego nadzorem, dokonano analizy narażenia zawodowego pracowników. Poniższa tabela przedstawia narażenie pracowników na działanie czynników szkodliwych z uwzględnieniem narażenia na 1 i 2 czynniki, z terenu miasta i powiatu w 2018 roku.

PKD	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach:		
	NDS/NDN ogółem *)	NDS/NDN na 1 czynnik szkodliwy	NDS/NDN na 2 czynniki szkodliwe
02	21	21	0
10	23	23	0
16	129	129	0
17	54	54	0
20	1	1	0
22	5	5	0
23	1	1	0
24	6	6	0
25	55	55	0
28	45	23	22
31	186	182	4
32	91	91	0
38	9	9	0
41	3	3	0
42	1	1	0
47	1	1	0
71	1	1	0
78	103	103	0
81	15	0	15
Razem	750	709	41

*) pracownik liczony jeden raz niezależnie od ilości czynników

Skróty użyte w zestawieniu:

- PKD – Polska Klasyfikacja Działalności
- NDS – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie (dot. pyłów i substancji chemicznych)
- NDN – Najwyższe Dopuszczalne Natężenie (dot. czynników fizycznych – hałas i wibracja)

Według powyższego zestawienia 750 pracowników zatrudnionych było w 2018 roku w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych czynników szkodliwych, w tym w ekspozycji na:

- czynniki chemiczne – 25 pracowników;
- pyły – 4 pracowników
- hałas – 743 pracowników,
- drgania mechaniczne (miejscowe) – 19 pracowników.

Liczba pracowników zatrudnionych w narażeniu:

- na 2 czynniki wynosiła – 41, w tym:
 - 4 osób – pyły i hałas,
 - 19 osób – hałas i wibracja,
 - 18 osób – hałas i czynniki chemiczne (wolna krystaliczna krzemionka, kwarc, krystobalit)
- na 1 czynnik wynosiła 709, w tym:
 - hałas - 702 osób
 - czynniki chemiczne – 7 osób (wolna krystaliczna krzemionka, kwarc, krystobalit),

Zagrożenia zawodowe występujące w nadzorowanych zakładach pracy to wciąż głównie:

- ekspozycja na hałas i drgania mechaniczne, powodowane przez maszyny i urządzenia produkcyjne, systemy wentylacyjne oraz pojazdy mechaniczne,
- ekspozycja na pyły i substancje chemiczne związana z procesami odlewnictwa, spawania, oczyszczania, szlifowania, ocynkowania, przy sporządzaniu mieszanek gumowych i ich

- przetwórstwie, przetwórstwie tworzyw sztucznych, w procesach produkcji i przetwarzania mąki w piekarniach-ciastkarniach, obróbce drewna i inne,
- ekspozycja na rozpuszczalniki organiczne przy wyrobie klejów gumowych, powlekanii tkanin, nakładaniu powłok lakierniczych, produkcji podeszew,
 - narażenie na stosowane substancje chemiczne oraz szkodliwości i uciążliwości fizyczne,
 - ekspozycja na szkodliwe czynniki biologiczne w zakładach produkujących żywność, jednostkach ochrony zdrowia, zakładach gospodarki odpadami, w oczyszczalniach ścieków, zakładach pogrzebowych, w archiwach itp.

W zakresie promocji zdrowia Sekcja Prewencji Chorób Zawodowych podczas prowadzonych kontroli przekazuje informacje dotyczące działań prozdrowotnych, w 2018 roku pracownicy Sekcji włączali się w różne działania, między innymi w realizowane w kraju programy, akcje, kampanie.

ŚRODKI ZASTĘPCZE

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w tym m.in. dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Pracownicy sprawujący nadzór nad środkami zastępczymi to pracownicy Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych.

Pracownicy sprawujący nadzór nad środkami zastępczymi w PSSE w Grudziądzu to pracownicy Sekcji Prewencji Chorób Zawodowych. W 2018 roku pracownicy Sekcji prowadzili działania mające na celu egzekwowanie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii a w szczególności zapisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych.

Grupy ryzyka, których dotyczy zażywanie środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych to ludzie młodzi. W nadzorowanym obszarze istnieje szereg szkół, z których młodzież może stać się potencjalnym nabywcą środków zastępczych, są to: szkoły podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, szkoły wyższe, szkoła muzyczna, szkoły specjalne i inne.

Działania w zakresie środków zastępczych w 2018 roku obejmowały m. in.:

- monitoring Internetu pod kątem obrotu środkami zastępczymi,
- monitoring regionalnych stron pod kątem sklepów modelarskich,
- monitoring ulic miasta i obiektów zamkniętych z powodu wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub podejrzanych o taką działalność,
- prowadzenie czynności kontrolnych w związku z uzyskanymi informacjami oraz na polecenie jednostki nadrzędnej, wspólnie z funkcjonariuszami KMP w Grudziądzu,
- prowadzenie postępowań wyjaśniających i administracyjnych oraz wydawanie decyzji w związku z otrzymanymi wnioskami i dowodami rzeczowymi z Prokuratury Rejonowej w Grudziądzu i KMP w Grudziądzu,
- konsultowanie spraw i składanie zeznań w KMP w Grudziądzu,
- rejestrowanie zgłaszanych zatruc w tym środkami zastępczymi,
- składanie wniosków do Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w Bydgoszczy,
- zgłaszanie zawiadomień do prokuratury o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 160 kk,
- przesłuchania osób (stron w postępowaniach) osadzonych w zakładach karnych,
- wprowadzanie i aktualizacja danych w SMIOD elektronicznym systemie gromadzenia i przetwarzania danych dotyczących realizacji ustawowego zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych,
- przekazanie próbek do badań w kierunku środków zastępczych,

- niszczenie komisyjne produktów,
- prowadzenie działań z zakresu oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia,
- udzielenie wywiadu do Gazety Pomorskiej na temat środków zastępczych,
- przekazywanie danych statystycznych dot. zgłoszeń zatruc w 2017r. i I półroczu 2018 r. do Urzędu Miasta w Grudziądzu i Urzędu Miasta i Gminy w Łasinie,
- informowanie dyrekcji szpitali w Łasinie i Grudziądzu o obowiązku zgłaszania zatruc i zgonów środkami zastępczymi lub nowymi substancjami psychoaktywnymi w związku ze zmianą ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii obowiązującą od 21 sierpnia 2018 r.
- przekazanie do CBŚP dokumentacji i produktów zabezpieczonych w latach 2012-2015.

Podczas działań kontrolnych nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych, nieczynne są sklepy wprowadzające do obrotu środki zastępcze w latach wcześniejszych. Z czynności sporządzono protokoły i adnotacje służbowe. W 2018 roku wspólnie z funkcjonariuszami KMP w Grudziądzu prowadzono też kontrole obiektów, co do których istniało podejrzenie, że są tam wprowadzane do obrotu środki zastępcze (dyskoteki, mieszkania prywatne), nie stwierdzono wprowadzania do obrotu środków zastępczych.

Przeprowadzono też wspólną kontrolę z funkcjonariuszami KMP w Grudziądzu w sklepie w Grudziądzu, co do którego istniało podejrzenie wprowadzania do obrotu środków zastępczych. W trakcie kontroli funkcjonariusze KMP w Grudziądzu zastosowali tzw. szybkie testy na obecność substancji kontrolowanych ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Wynik testów był pozytywny, produkty te zostały zabezpieczone przez Policję, sklep zamknięto a właściciel sklepu został zatrzymany do dalszych działań.

W związku ze złożonymi przez PPIS w Grudziądzu w 2017 roku, zawiadomieniami o podejrzeniu popełnienia przestępstwa:

- dot. oferowania środków zastępczych i narkotyków na stronie internetowej, w 2018 roku z KMP w Grudziądzu otrzymano postanowienie o umorzeniu śledztwa wobec nie wykrycia sprawcy przestępstwa.
- dot. podejrzenie wprowadzania do obrotu m.in. narkotyków przez mieszkańca Grudziądza otrzymano z KMP w Grudziądzu w 2018 r. postanowienie o umorzeniu dochodzenia.

W 2018 r. do PSSE w Grudziądzu w jednej z grudziądzkich szkół zostały znalezione na szkolnym korytarzu 2 tabletki. W związku z podejrzeniem, że są to środki zastępcze zabezpieczono je celem przekazania do badań w Laboratorium WSSE w Bydgoszczy. Według otrzymanych wyników, w badanej próbce nie stwierdzono obecności substancji wymienionych w załącznikach ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, nie stwierdzono także nowych substancji psychoaktywnych ani substancji stanowiących środki zastępcze. Przekazano szkole kserokopię wyników.

W 2018 roku przekazano do CBŚP materiał dowodowy i dowody rzeczowe zabezpieczone w trakcie czynności kontrolnych w latach 2012-2015 w sklepie w Grudziądzu przy ul. Chełmińskiej 69 należącym do spółek z Pabianic. Przekazane materiały posłużą do postawienia zarzutów w sprawie.

W 2018 roku przesłuchano 12 osób w charakterze strony, sporządzono protokoły przesłuchania strony. W ramach prowadzonych działań dokonywano też przesłuchań osadzonych w zakładach karnych w Grudziądzu.

W 2018 roku łącznie prowadzono 45 postępowań administracyjnych w sprawie nowych wniosków oraz kontynuacją wszczętych spraw, w tym:

- 28 spraw wszczętych na wniosek Prokuratury Rejonowej w Grudziądzu, o ustalenie osoby wprowadzającej do obrotu i podjęcia decyzji w przedmiocie zabezpieczonej substancji,
- 1 sprawa na wniosek Prokuratury Rejonowej w Gdyni,
- 1 sprawa (3 postępowania) wniesiona przez Komendę Powiatową Policji w Wąbrzeźnie,
- 13 postępowań kontynuowanych z 2017 roku.

W ramach prowadzonych postępowań:

- uzupełniono materiał dowodowy (dane osobowe i adresowe, protokoły przesłuchania i inne dokumenty z akt sprawy z prokuratury),
- wezwano osoby w celu złożenia zeznań / wyjaśnień,
- zwrócono się do KMP w Grudziądzu z prośbą o pomoc w ustaleniu osób, wprowadzających do obrotu środki zastępcze, a także o informacje czy wobec strony prowadzone były postępowania lub czy był podejrzany/oskarżony o produkcję lub wprowadzanie do obrotu środków zastępczych lub narkotyków.
- przekazano materiał dowodowy i akta sprawy do PPIS w Gdyni z uwagi na właściwość miejscową,
- zwrócono się do WIF w Bydgoszczy o złożenie wniosku o przepadek na rzecz Skarbu Państwa produktów przekazanych do PPIS w Grudziądzu przez Urząd Celny,
- z WIF otrzymano 3 postanowienia z sądu o przepadku na rzecz Skarbu Państwa produktów zabezpieczonych w sklepach w latach wcześniejszych, które w wyniku zmiany przepisów stały się narkotykami i substancjami psychoaktywnymi kontrolowanymi ustawą.
- wydano 78 decyzji administracyjnych, w tym:
 - 36 decyzji, z art. 44 c ust 4 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, orzekających o przepadku na rzecz Skarbu Państwa zatrzymanych produktów i o ich zniszczeniu (13 decyzji dotyczy postępowań z 2017 r.),
 - 37 decyzji z art. 105 kpa, o umorzeniu postępowania (13 dot. postępowań z 2017 r.),
 - 1 decyzję z art. 52a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, orzekającą karę w kwocie 20 tysięcy złotych,
 - 1 decyzję o rozłożeniu na raty kary pieniężnej jw.,
 - 3 decyzje płatnicze z art. 44 c ust. 6 w zakresie kosztów badań i niszczenia produktów.

W 2018 roku dwukrotnie dokonano komisyjnego zniszczenia środków zastępczych i produktów zawierających substancje kontrolowane ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii w Zakładzie Utylizacji Odpadów Medycznych Centrum Onkologii w Bydgoszczy. Łącznie zniszczono 1794 produktów.

W 2018 roku od organów ścigania otrzymano 80 produktów jako dowód rzeczowy, o łącznej masie 153,396 g netto. Wszystkie produkty były przebadane.

W roku sprawozdawczym, w ramach prowadzonych egzekucji należności dotyczących dwóch kar pieniężnych w trybie art. 52a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, w kwocie 20 000,00 zł, (każda) rozłożonych na raty, w 2018 r. wyegzekwowano należności w wysokości 1500 zł i 400 zł., łącznie wyegzekwowano 9650 zł.

W 2018 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu wpłynęły ogółem 282 zgłoszenia zatruc w tym 87 kobiet i 195 mężczyzn.

Niestety w 2018 roku odnotowano jeden przypadek zgonu przypuszczalnie po zażyciu dopalacza, dot. młodego mężczyzny w wieku 20 lat.

Pośród osób hospitalizowanych wyróżnia się zatrucia głównie:

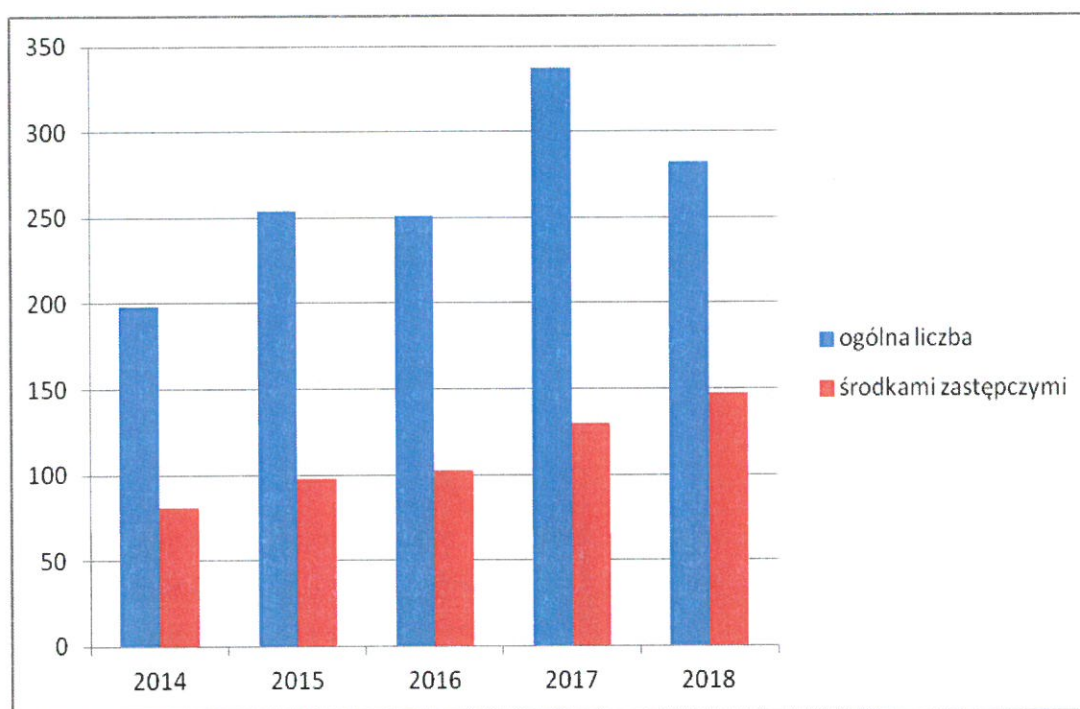
- środkami zastępczymi 147 przypadków (zgłoszenia dotyczyły zatruc dopalaczami - 57 i substancjami psychoaktywnymi - 90) – w tym tylko 18 kobiet a aż 129 mężczyzn;
- lekami 85 przypadków,
- alkoholem etylowym 69 przypadków,
- narkotykami 22 osoby,
- inne 4 (w tym m.in.: zatrucie trutką na myszy, tlenkiem węgla tzw. czad).

W powyższych przypadkach wiele osób trafiło do szpitala z powodu zatruc kilkoma czynnikami. Bardzo często pośród osób, które uległy zatruciu alkoholem etylowym towarzyszą zatruciu lekami, środkami zastępczymi lub narkotykami, i tak 43 osoby uległy zatruciu dwoma czynnikami w tym jeden alkohol, natomiast jedna osoba uległa zatruciu 3 czynnikami: alkoholem,

dopalaczem i narkotykiem. Upojenie alkoholowe bywa też jedyną przyczyną zatrucia, aż 29 przypadków dotyczyło nieletnich w wieku 13-18 lat.

Tabela i wykres przedstawiają liczbę zatruc zgłoszonych do PPIS w Grudziądzu, porównawczo z lat 2014-2018. W tabeli podano dodatkowo poza ogólną liczbą zatruc również liczbę zatruc przypuszczalnie środkami zastępczymi (zatrucia zgłoszone jako dopalaczami lub środkami psychoaktywnymi – niezidentyfikowane).

Liczba zgłoszonych zatruc w latach	2014	2015	2016	2017	2018
ogółem w tym:	198	254	251	337	282
środkami zastępczymi	81	98	102	130	147

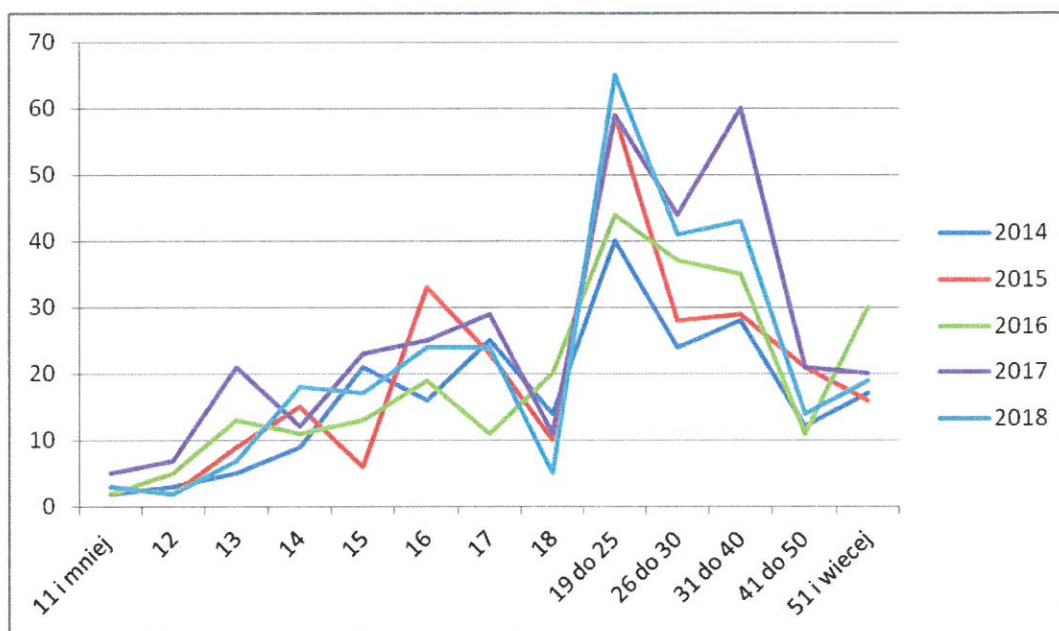


Z powyższych danych wynika, że co prawda w 2018 roku spadła ogólna liczba przypadków zatruc - z 337 do 282, to niestety wzrosła liczba osób, które były hospitalizowane z powodu zatruc środkami zastępczymi - ze 130 przypadków do 147 (zgłoszone przez szpital jako zatrucia dopalaczami lub środkami psychoaktywnymi niezidentyfikowanymi). Zatrucia te dotyczą głównie osób w grupie wiekowej 19-25 lat – 50 osób, 26-30 lat – 32 osoby czy 31-40 – 26 osób. Również w grupie 17-latków odnotowano wzrost z 11 do 13 osób.

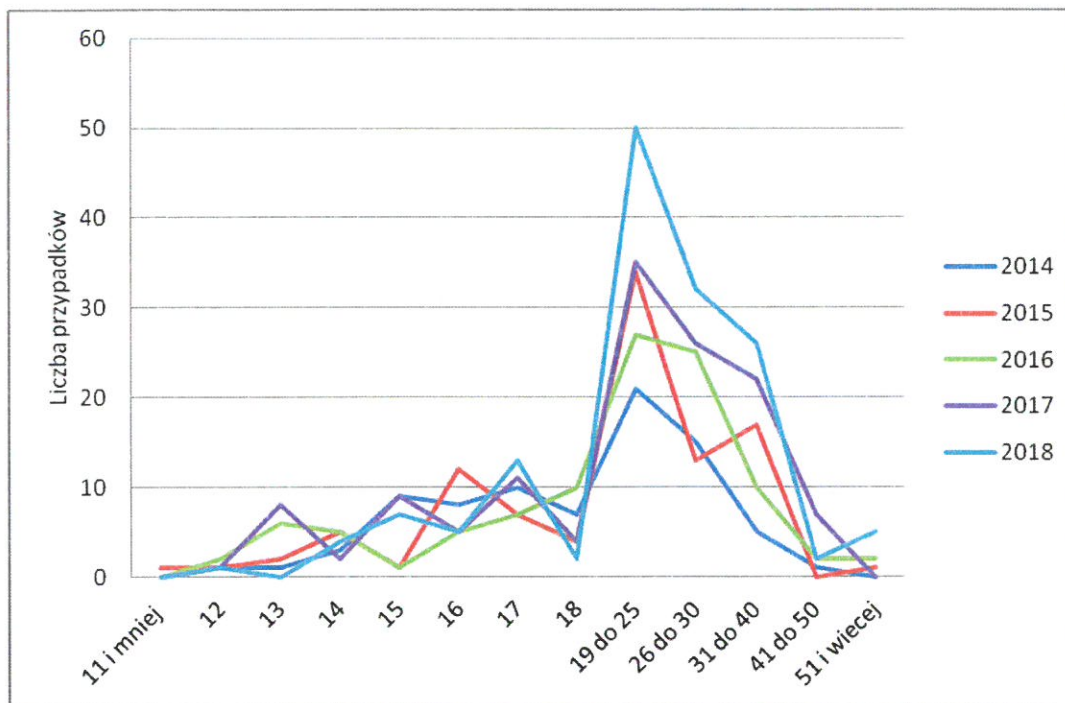
Szczegóły dotyczące struktury zatruc z porównaniem lat wcześniejszych zawierają tabela i wykresy poniżej zamieszczone.

Rok	Liczba osób hospitalizowanych w poszczególnych latach z powodu zatruc w poszczególnych grupach wiekowych – ogółem / środkami zastępczymi												
	11 i mniej	12	13	14	15	16	17	18	19 - 25	26 - 30	31 - 40	41 - 50	51 i więcej
2014	$\frac{2}{0}$	$\frac{3}{1}$	$\frac{5}{1}$	$\frac{9}{3}$	$\frac{21}{9}$	$\frac{16}{8}$	$\frac{25}{10}$	$\frac{14}{7}$	$\frac{40}{21}$	$\frac{24}{15}$	$\frac{28}{5}$	$\frac{12}{1}$	$\frac{17}{0}$
2015	$\frac{3}{1}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{9}{2}$	$\frac{15}{5}$	$\frac{6}{1}$	$\frac{33}{12}$	$\frac{23}{7}$	$\frac{10}{4}$	$\frac{59}{34}$	$\frac{28}{13}$	$\frac{29}{17}$	$\frac{21}{0}$	$\frac{16}{1}$
2016	$\frac{2}{0}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{13}{6}$	$\frac{11}{5}$	$\frac{13}{1}$	$\frac{19}{5}$	$\frac{11}{7}$	$\frac{20}{10}$	$\frac{44}{27}$	$\frac{37}{25}$	$\frac{35}{10}$	$\frac{11}{2}$	$\frac{30}{2}$
2017	$\frac{5}{0}$	$\frac{7}{1}$	$\frac{21}{8}$	$\frac{12}{2}$	$\frac{23}{9}$	$\frac{25}{5}$	$\frac{29}{11}$	$\frac{11}{4}$	$\frac{59}{35}$	$\frac{44}{26}$	$\frac{60}{22}$	$\frac{21}{7}$	$\frac{20}{0}$
2018	$\frac{3}{0}$	$\frac{2}{1}$	$\frac{7}{0}$	$\frac{18}{4}$	$\frac{17}{7}$	$\frac{24}{5}$	$\frac{24}{13}$	$\frac{5}{2}$	$\frac{65}{50}$	$\frac{41}{32}$	$\frac{43}{26}$	$\frac{14}{2}$	$\frac{19}{5}$

Tabela przedstawia liczbę zatruc zgłoszonych do PPIS w Grudziądzu w latach 2014-2018 z uwzględnieniem grup wiekowych.



Liczba zatruc – ogółem, zgłoszonych do PPIS w Grudziądzu w latach 2014-2018 wg grup wiekowych.



Liczba zatruc – środkami zastępczymi, zgłoszonych do PPIS w Grudziądzu w latach 2014-2018 wg grup wiekowych.

W 2018 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Grudziądzu prowadził współpracę w tym zakresie z:

- z Prokuraturą Rejonową i Sądem Rejonowym w Grudziądzu,
- z Komendą Miejską Policji w Grudziądzu i KPP w Wąbrzeźnie,
- z Centralnym Biurem Śledczym w Rzeszowie,
- z Wojewódzkim Inspektorem Farmaceutycznym w Bydgoszczy,
- z Regionalnym Szpitalem Specjalistycznym w Grudziądzu,
- z Urzędem Miejskim w Grudziądzu, Starostwem Powiatowym w Grudziądzu,
- z lokalnymi mediami.

W celu minimalizacji zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze prowadzono szereg działań, przy współudziale Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE w Grudziądzu, w tym: uczestnictwo w upowszechnianiu materiałów informacyjnych z zakresu wpływu środków zastępczych na zdrowie ludzi, prowadzenie działań kontrolnych i edukacyjnych oraz gier i zabaw, podnoszenie wiedzy i świadomości społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałanie ich spożyciu, szczególnie wśród uczniów szkół miasta i powiatu, uczestników ośrodków, kolonii czy półkolonii.

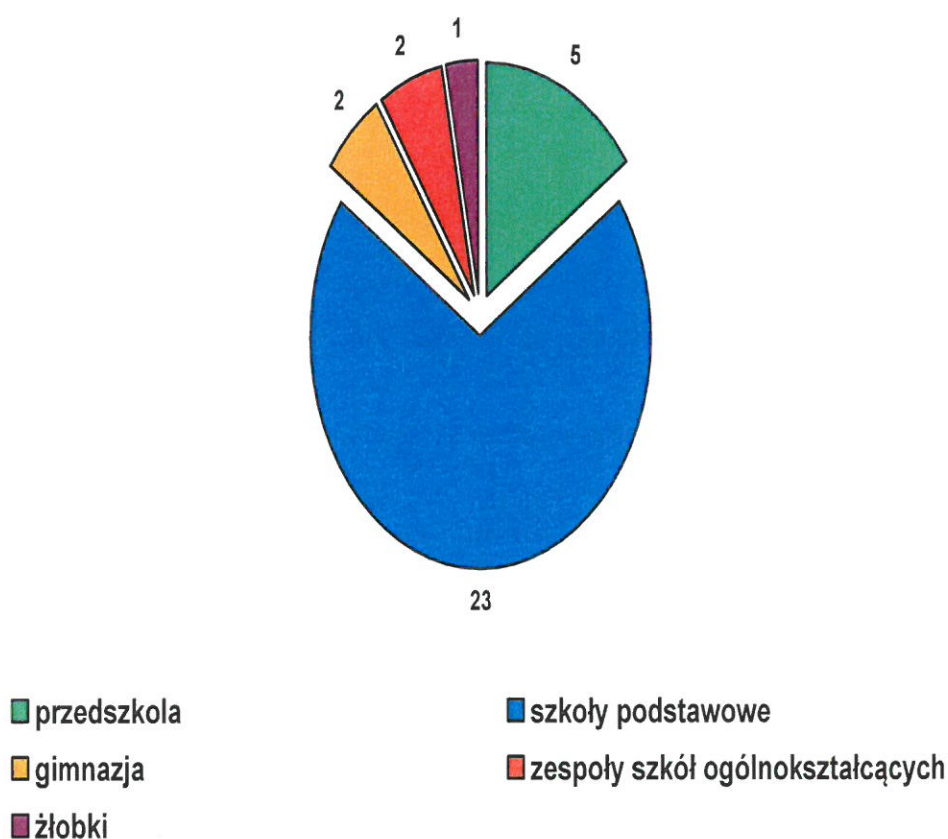
Głównym celem działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiska oraz zapobieganie powstawaniu chorób w tym zakaźnych i zawodowych poprzez działania umożliwiające zachowanie bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi lub je przywracające na podstawie identyfikacji i oszacowania zagrożeń, a także kształtowanie odpowiednich postaw i zachowań zbiorowości ludzkiej. Działania prowadzone przez PPIS w Grudziądzu w zakresie kontroli przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczące zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii pozwalały realizować powyższy cel.

HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2018 w zakresie higieny dzieci i młodzieży miała na celu zapewnienie bezpiecznych warunków i odpowiedniego standardu higienicznego nauki, pobytu i wypoczynku dzieci i młodzieży w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

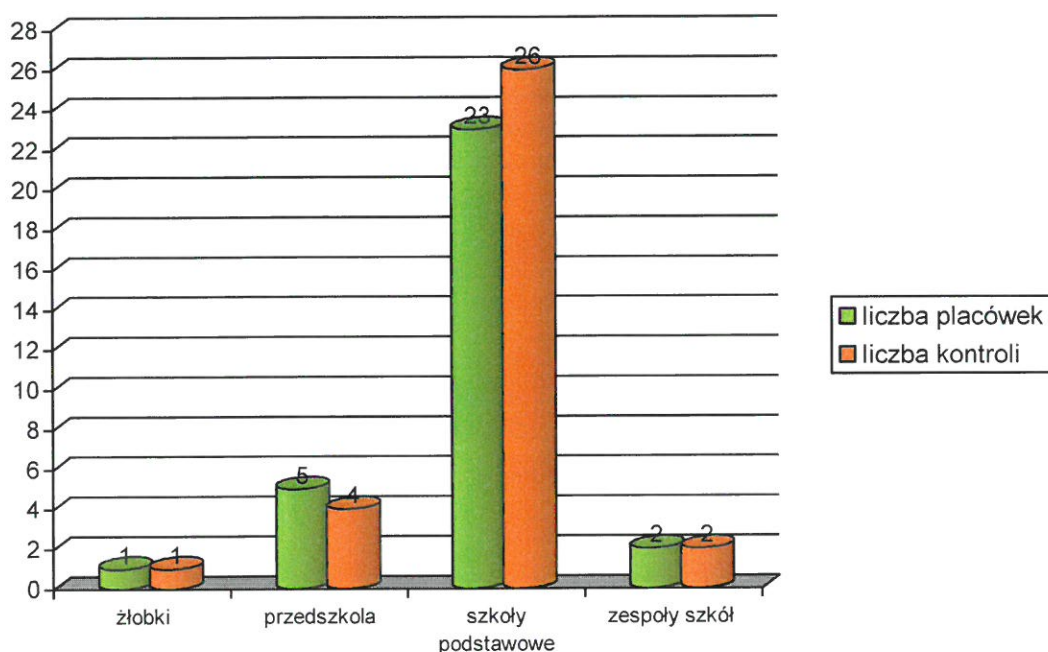
Liczba Placówek oświatowo-wychowawczych będących pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na terenie powiatu grudziądzkiego



W 2018 roku pracownik d.s. higieny dzieci i młodzieży skontrolował na terenie powiatu 25 placówek nauczania i wychowania oraz 17 placówek wypoczynku dzieci i młodzieży podczas wakacji letnich-15(8-półkolonii, 7- turnusy wypoczynkowe w formie wyjazdowej) podczas ferii zimowych-2, oceniając stan sanitarny, warunki pobytu, warunki w placówkach wypoczynku dzieci i młodzieży, gospodarkę substancjami niebezpiecznymi i ich mieszaninami w szkolnych pracowniach chemicznych oraz warunki do utrzymania higieny osobistej przez uczniów.

Ogółem na terenie powiatu wykonano 33 kontrole placówek oświatowo- wychowawczych , będących pod stałym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu oraz 17 kontroli placówek wypoczynku dzieci i młodzieży.

Wykres : Liczba kontroli w poszczególnych typach placówek w roku 2018



W roku 2018 na placówki oświatowo – wychowawcze na terenie powiatu nałożono tylko 1 decyzje administracyjną, dotyczyła ona złego stanu sanitarno-technicznego sanitariatów uczniowskich. Wykonano obowiązki wynikające z 1 decyzji, w szkole podstawowej wykonano generalny remont sanitariatów uczniowskich .

Decyzje wydane w 2018 r.

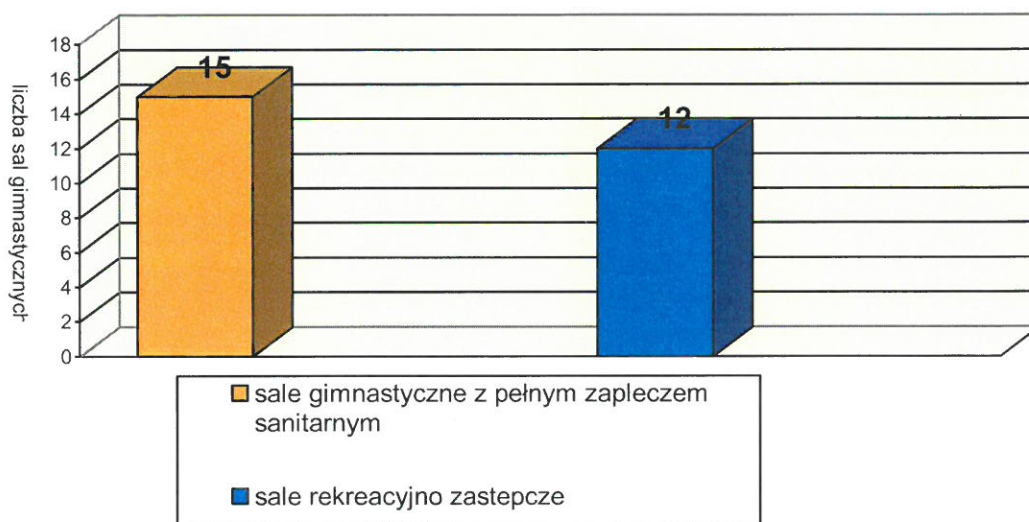
Typ placówki	Decyzje merytoryczne	Liczba decyzji w tym:		Liczba decyzji wyegzekwowanych
		Decyzje finansowe	Decyzje zmieniające	
Szkoły podstawowe	1	1	0	1

Największa poprawę w warunkach pobytu dzieci i młodzieży zanotowano w 2 szkołach podstawowych na terenie gminy Grudziądz. W 1 dobudowano nowy budynek szkoły, w którym oddano do użytku uczniów 2 sale zabaw dla oddziałów przedszkolnych, 4 sale lekcyjne, salę do zajęć tanecznych, pomieszczenia sanitarne, pomieszczenia biurowe itp., a także zmodernizowano teren wokół tego budynku. Budynek ten dostosowano dla osób niepełnosprawnych (winda, toalety, podjazdy dla wózków), w 1 szkole podstawowej zaadoptowano pomieszczenia po mieszkaniu i częściowo dobudowano pomieszczenia, które przeznaczono dla oddziałów przedszkolnych oraz na świetlice szkolną .

Podczas kontroli przeprowadzonych w 2018 r. w szkołach oceniano, również możliwości korzystania z infrastruktury do prowadzenia wychowania fizycznego.

W roku 2018 na 27 szkół w powiecie grudziądzkim -15 posiadało salę gimnastyczną z pełnym zapleczem sanitarnym, 12 salę zastępczą.

Liczba i rodzaj sal sportowych w szkołach



W złej sytuacji pod tym względem znajdują się nadal 2 szkoły podstawowe , gdzie na ok. 200 uczniów w każdej szkole przypada niewielka sala rekreacyjno - zastępcza.

W roku 2018 oceniano również warunki pobytu i nauki uczniów t.j w czasie kontroli sanitarnych wykonano ocenę planu lekcji w :

- 171 oddziałach szkół podstawowych,
- 24 oddziałach zespołów szkół

Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wykonano badania dostosowania do wzrostu ucznia mebli edukacyjnych:

- w 3 szkołach podstawowych, w których zbadano 109 stanowisk pracy dzieci, 22 z nich siedziało w meblach nie dostosowanych do zasad ergonomii.

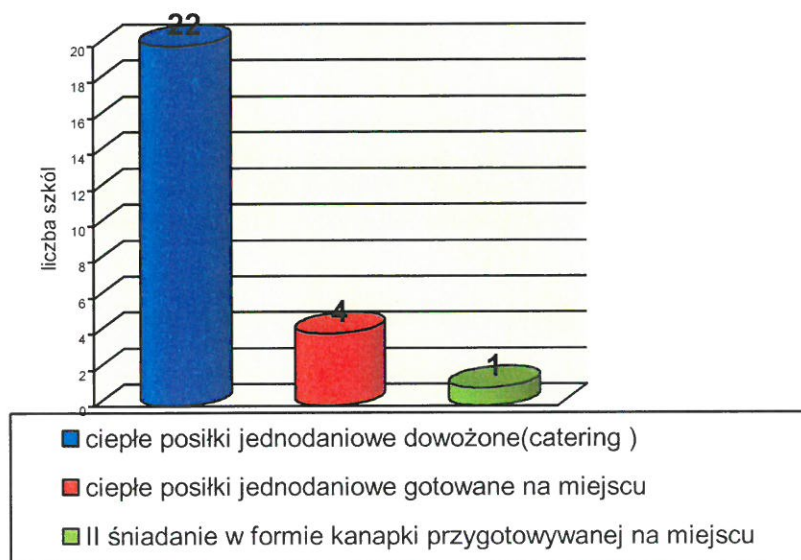
Wykonano pomiar natężenia oświetlenia sztucznego w salach lekcyjnych :

- w 2 szkołach podstawowych, zbadano 24 sal lekcyjnych, w 10 z nich stwierdzono oświetlenie niezgodne z parametrami Polskiej Normy .
-

W przypadku złych wyników przeprowadzonych badań, w 1 szkole podstawowej wystosowano do organu prowadzącego wystąpienie pokontrolne, na które otrzymano odpowiedź o podjęciu działań mających na celu poprawę warunków pobytu dzieci .

Sytuacja w zakresie warunków nauczania ucznia poprawia się. Dyrektorzy szkół i pozostałych placówek sukcesywnie w miarę otrzymywanych środków wymieniają stoliki i krzesła na nowe posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty . W większości szkół na terenie powiatu meble edukacyjne z odpowiednimi certyfikatami lub atestami stanowią ok. 90% wszystkich mebli .Natomiast przedszkola posiadają 100 % mebli edukacyjnych z odpowiednimi dokumentami.

Liczba szkół prowadzących dożywianie na terenie powiatu



W roku 2018 pracownik ds. higieny dzieci i młodzieży, zbierał dane dotyczące dożywiania uczniów w szkołach. Pozytywnym zjawiskiem w tym zakresie jest, iż z roku na rok zwiększa się liczba szkół, które podają dzieciom ciepłe posiłki jednodaniowe. W roku 2018 kolejne 3 szkoły podstawowe zrezygnowały z tzw. II śniadania na rzecz ciepłych posiłków jednodaniowych .

W roku 2018 skontrolowano również, 5 placówek nauczania posiadających pracownie chemiczne, w których przechowywane są substancje niebezpieczne i ich mieszaniny. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości – placówki posiadały karty charakterystyki substancji niebezpiecznych oraz aktualne wykazy tych substancji. W jednym przypadku stwierdzono brak tzw. zaplecza chemicznego, problem ten rozwiązano tak, iż substancje niebezpieczne przechowuje się w pracowni w zamkniętych szafach.

Pomieszczenia, w których znajdują się substancje i preparaty niebezpieczne lub same pracownie chemiczne we wszystkich skontrolowanych przypadkach posiadały dostęp do bieżącej wody, umywalki oraz odpowiednio wyposażonej apteczki.

W roku 2018 sprawowano nadzór nad warunkami do utrzymania higieny osobistej w szkołach powiatu. We wszystkich skontrolowanych placówkach uczniowie mieli możliwość korzystania z mydła w dozownikach i ręczników jednorazowych lub suszarek do rąk oraz bieżącej, ciepłej wody. W jednej szkole podstawowej stwierdzono zły stan sanitarno-techniczny sanitariatów uczniowskich- wszczęto postępowanie administracyjne.

W roku 2018 skontrolowano, także, w związku z zapisem § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U.03.6.69 z późn. zm.), możliwość pozostawiania przez uczniów w szkole podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich szkołach na terenie powiatu ten obowiązek jest spełniony, miejsca przechowywania przyborów i podręczników szkolnych zapewnia się w salach lekcyjnych, gdzie uczniowie mogą je pozostawiać na półkach w szafach lub w indywidualnych szafkach znajdujących się na korytarzach szkół. Pozytywnym zjawiskiem jest fakt, iż coraz więcej szkół decyduje się na zapewnienie swoim uczniom indywidualnych szafek .

We wszystkich placówkach na terenie powiatu, podczas przeprowadzonych w 2018 r. kontroli, stwierdzono przestrzeganie zakazu palenia tytoniu, a w widocznych miejscach umieszczono oznaczenia słowne i graficzne informujące o zakazie palenia wyrobów tytoniowych .

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego ma na celu zapewnienie na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno-zdrowotnego w obiektach w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji obiektów nie powodowały one zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi. Istotnym zadaniem Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zakresu zdrowia publicznego jest eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej już na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych między innymi przez:

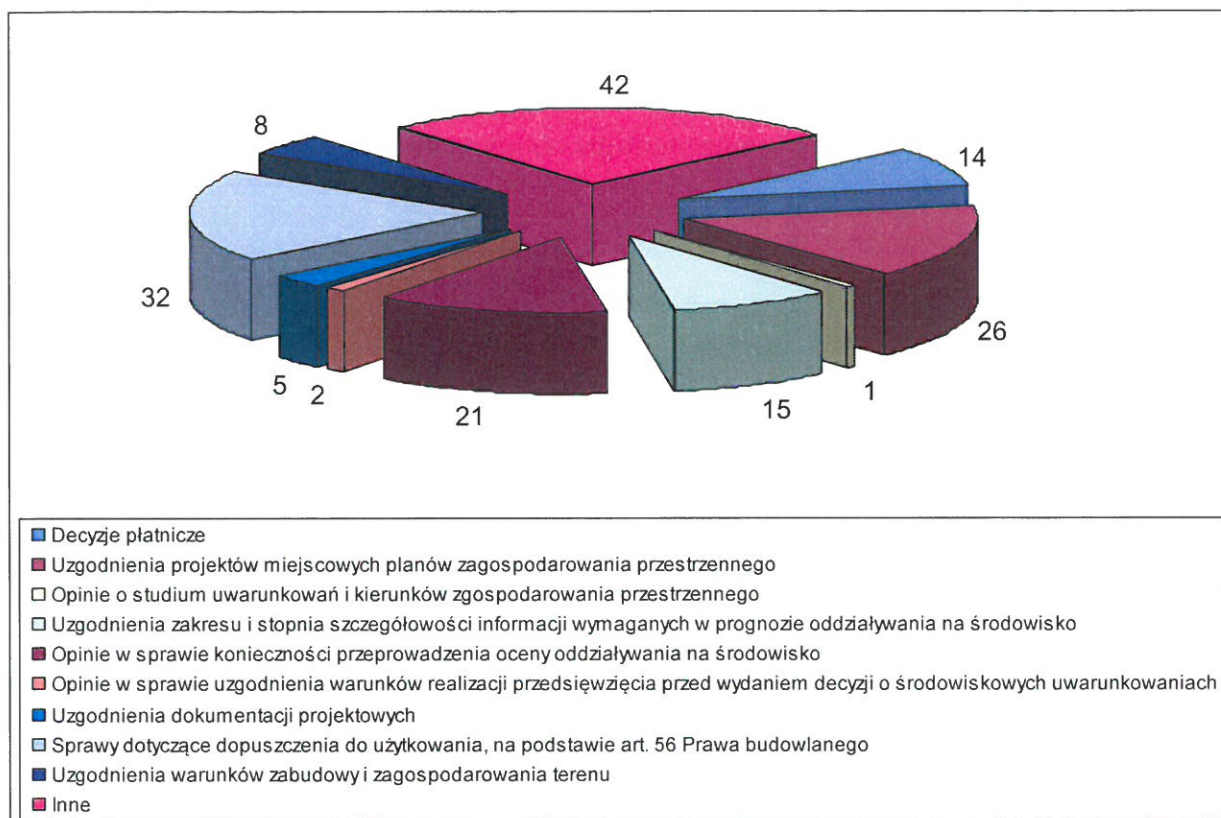
- uzgadnianie i opiniowanie:
 - dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
 - warunków zabudowy i zagospodarowania terenu,
 - miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin,
- udział w procedurach dopuszczania do użytkowania obiektów budowlanych,
- stwierdzanie spełnienia, bądź braku spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach istniejących i w obiektach oddawanych do użytku po raz pierwszy z przeznaczeniem do prowadzenia działalności gospodarczej,
- wydawanie opinii co do zgodności z warunkami sanitarnymi określonymi przepisami Unii Europejskiej, przedsięwzięć realizowanych przy pomocy środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej,
- udzielanie porad w zakresie postępowania administracyjnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej, przekazywanie informacji o podstawowych wymaganiach sanitarno - higienicznych ze wskazaniem właściwych aktów prawnych,
- współpracę z innymi inspekcjami.

Stanowiska organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne i dotyczą planowanych przedsięwzięć zaliczanych do mogących zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego jest ściśle związana z liczbą przedsięwzięć planowanych do realizacji.

Zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 59) w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w 2018 roku zajął stanowisko łącznie w mieście i powiecie w 356 sprawach, wydając w tym na terenie powiatu grudziądzkiego:

- 14 decyzji o opłatach,
- 26 uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 1 opinię o studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- 15 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- 21 opinii w sprawie konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (w tym jedna obligatoryjnie),
- 2 opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- 8 uzgodnień warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- 5 uzgodnień dokumentacji projektowych,
- 32 sprawy dotyczące dopuszczenia do użytkowania,
- 42 inne sprawy
- oraz wykonał 22 kontrole.



Za celowe i uzasadnione uważamy wykonywanie prognoz oddziaływania na środowisko oraz raportów o oddziaływaniu na środowisko i zdrowie ludzi, w ramach obecnie funkcjonujących procedur.

W celu niedopuszczenia lokalizacji usług chronionych w strefach usług uciążliwych zwraca się uwagę o konieczności uzgadniania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych dla obiektów użyteczności publicznej.

Przy zmianach użytkowania lokali uważamy, iż konieczne jest przeprowadzenie procedury zmiany sposobu użytkowania, zgodnie z art. 71 Prawa budowlanego (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 z późn. zm.), a akceptacja projektu pod względem wymagań higieniczno - sanitarnych według naszej opinii wydaje się być niezbędną.

Przy realizacji nowych inwestycji stosowane są coraz lepsze rozwiązania i urządzenia techniczne. Inwestorzy w trakcie realizacji nowo powstałych przedsięwzięć uwzględniają zalecenia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Grudziądzu oraz rzeczoznawców do spraw higieniczno - sanitarnych.

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami, jakie stwierdza się podczas przekazywania obiektów do użytkowania są:

- brak zgodności z projektem budowlanym,
- brak wykonanych badań potwierdzających spełnienie w kontrolowanym obiekcie warunków higienicznych i zdrowotnych,
- zmiany w systemach wentylacji polegające na zastępowaniu profesjonalnej wentylacji systemami oszczędnościowymi, które prowadzą do pogorszenia jakości powietrza.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W powiecie Grudziądz kontynuowano programy edukacyjne o zasięgu krajowym, do których należą:

„Trzymaj Formę”

Cel: zwiększenie świadomości na temat wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie poprzez edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży, a zwłaszcza promocje zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety.

grupa docelowa – uczniowie szkół gimnazjalnych i ostatnich klas szkół podstawowych oraz ich rodzice.

W roku szkolnym 2017/2018 program realizowany był w 3 szkołach gimnazjalnych i 5 szkołach podstawowych. Swym zasięgiem objął 650 uczniów i 155 rodziców.

Łącznie 805 uczestników. Przeprowadzono 8 wizytacji.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce

Cel: zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa zdrowotnego i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy

grupa docelowa – społeczeństwo lokalne ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym, młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz studentów.

Zasadnicze działania obejmowały obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu(31.05) oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia (trzeci czwartek listopada).

„Czyste powietrze wokół nas”- skierowany do dzieci w wieku przedszkolnym (5-6 lat).

W realizacji wzięły udział 2 przedszkola - 145 dzieci i 120 rodziców .Przeprowadzono 2 wizytacje.

„Nie pal przy mnie proszę”- skierowany do uczniów klas I-III szkoły podstawowej.

Liczba szkół uczestnicząca w programie-16, liczba uczniów -763
liczba rodziców- 353

Przeprowadzono 16 wizytacji szkół.

„Znajdź właściwe rozwiązanie”- skierowany do uczniów starszych klas szkół

podstawowych i gimnazjów. Liczba szkół uczestnicząca w programie-8, liczba uczniów- 787 i rodzice 463.

Przeprowadzono wizytację w 8 szkołach.

Bieg po zdrowie- skierowany do uczniów klas IV szkoły podstawowej. Liczba szkół

uczestnicząca w programie -2, liczba uczniów-46,
liczba rodziców -46. Przeprowadzono 2 wizytacje

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV na lata 2017-2021.

Cel: ograniczanie rozprzestrzeniania zakażeń HIV w Polsce.

grupa docelowa – ogół społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych oraz studentów.

Zasadnicze działania obejmowały organizację i realizację Kampanii Społecznych

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

Ars, czyli jak dbać o miłość

Cel programu- ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

Zasadnicze działania- harmonogram działań, dystrybucja materiałów edukacyjnych, przeprowadzono 1 wizytację, umieszczenie informacji o programie na stronie internetowej PSSE Gru-

dziądź, sprawozdanie z realizacji programu lipiec 2018r. Liczba szkół uczestnicząca -1, liczba uczestników-18.

Interwencje programowe wojewódzkie

„Etykieta rozszyfrowana –wiem, co kupuję i jem”

Cel –zwiększenie świadomości konsumentów w kierunku potrzeby czytania etykiet spożywczych, wzbogacanie wiedzy z zakresu informacji zawartych na opakowaniach żywnościowych.

grupa docelowa – bezpośrednia uczniowie i nauczyciele szkół ponadgimnazjalnych, pośrednia rodzice uczniów.

Edukacją objęto 9 uczniów 1szkoła ponadgimnazjalna, przeprowadzono 1 wizytację oświatową.

Chroń się przed kleszczami wszystkimi sposobami

Cel – podniesienie poziomu wiedzy o chorobach odkleszczowych, uświadomienie wagi problemu ugryzień przez kleszcze.

Grupa docelowa –uczniowie klas I-III. Dzieci w wieku przedszkolnym, rodzice i opiekunowie, kadra pedagogiczna, pielęgniarki szkolne. Edukacją objęto -483 uczestników, przeprowadzono 2 wizytacje.

Inne przedsięwzięcia

Ocena przestrzegania zakazu palenia tytoniu Ocena zakazu dotyczy:

- placówek nauczania i wychowania
- placówek opieki zdrowotnej
- zakładów pracy
- zakładów gastronomicznych

w tym wszystkich ww. placówek od dymu tytoniowego, stanowi art. 5 ustawy z dnia 9 listopada 1995 o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U z 1996R.Nr10,poz. 55 z późn. zmianami).Powyższe informacje są uwzględniane w ocenie kontrolowanych jednostek.

ODDZIAŁ LABORATORIUM

Oddział Laboratoryjny PSSE wykonuje badania w szerokim zakresie dysponując wykwalifikowaną kadrą, odpowiednio przygotowaną infrastrukturą, w tym nowoczesną aparaturą. W laboratorium wdrożono do stosowania nowoczesne metody badań. Poziom merytoryczny badań laboratoryjnych w pełni odpowiada standardom obowiązującym w UE.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Grudziądzu pracuje zgodnie z wdrożonym Systemem Zarządzania zgodnie z normą PN-EN ISO/IEC 17025:2005 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących” Potwierdzeniem spełnienia wymagań oraz kompetencji jest uzyskany w 2004 r. Certyfikat Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 561.

W latach 2005-2018 zakres akredytowanych metod został znacznie rozszerzony. Obecnie laboratorium posiada certyfikat akredytacji ważny do 12.12.2020 roku, po pozytywnej ponownej ocenie w 4 cyklu akredytacyjnym.

W 2018 roku Oddział Laboratoryjny przeszedł kolejną pozytywną ocenę Polskiego Centrum Akredytacji .Potwierdzeniem kompetencji Laboratorium jest także uzyskiwanie pozytywnych wyników badań międzylaboratoryjnych /badań biegłości.

Naszym głównym celem jest spełnienie oczekiwań klientów poprzez dostarczenie wiarygodnych, rzetelnych i użytecznych wyników. Badania wykonywane są wysokiej klasy aparaturą i przyrządami pomiarowymi przez kompetentny i doświadczony personel. Laboratorium stosuje metody badawcze opublikowane w normach krajowych, międzynarodowych oraz w oparciu o udokumentowane procedury badawcze.

W skład Oddziału Laboratoryjnego wchodzi: Laboratorium Badania Żywności i Żywnienia, Laboratorium Oceny Środowiska Komunalnego, Laboratorium Oceny Środowiska Pracy, Laboratorium mikrobiologiczne.

Pracownicy Laboratorium badają próbki pobrane z terenu działania PSSE Grudziądz, Chełmno, Świecie .

Zakres usług laboratorium badania żywności i żywienia

BADANIA MIKROBIOLOGICZNE AKREDYTOWANE:

- Enterobacteriaceae
- Listeria monocytogenes
- Staphylococcus aureus
- Salmonella
- Bakterie z grupy coli
- Drożdże i pleśnie
- Ogólna liczba drobnoustrojów
- Escherichia coli
- Bacillus cereus

Badania objęte systemem zarządzania :

- czystość mikrobiologiczna :powierzchnie, personel .

Zakres usług laboratorium mikrobiologicznego

BADANIA MIKROBIOLOGICZNE AKREDYTOWANE:

- Badanie kału na nosicielstwo w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella od osób zdrowych
- Badanie kału na nosicielstwo w kierunku pałeczek Salmonella, Shigella od osób chorych
- Biologiczny wskaźnik procesu sterylizacji-autoklawy

BADANIA MIKROBIOLOGICZNE NIEAKREDYTOWANE OBJĘTE SYSTEMEM ZARZĄDZANIA:

- Badanie bakteriologiczne procesu skuteczności sterylizacji - sterylizatory na suche gorące powietrze

Zakres usług laboratorium oceny środowiska pracy

BADANIA AKREDYTOWANE:

- pobieranie próbek w celu oceny narażenia zawodowego na pyły i substancje organiczne
- frakcja wdychalna
- frakcja respirabilna
- zawartość wolnej krystalicznej krzemionki
- stężenie tlenku węgla
- hałas na stanowiskach pracy
- oświetlenie miejsc pracy oraz oświetlenie awaryjne
- drgania miejscowe i ogólne
- mikroklimat umiarkowany , zimny i gorący

BADANIA NIEAKREDYTOWANE OBJĘTE SYSTEMEM ZARZĄDZANIA:

- tlenek azotu i ditlenek azotu
- amoniak
- dwutlenek węgla

Zakres usług laboratorium badania środowiska komunalnego

Badany obiekt: WODA

METODY MIKROBIOLOGICZNE AKREDYTOWANE:

- Obecność i liczba bakterii grupy coli
- Obecność i liczba Escherichia coli
- Obecność i liczba enterokoków kałowych
- Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C – 72h
- Ogólna liczba mikroorganizmów w 36°C – 48h
- Ogólna liczba mikroorganizmów w 37°C – 24h
- Obecność i liczba Pseudomonas aeruginosa

METODY FIZYKOCHEMICZNE AKREDYTOWANE:

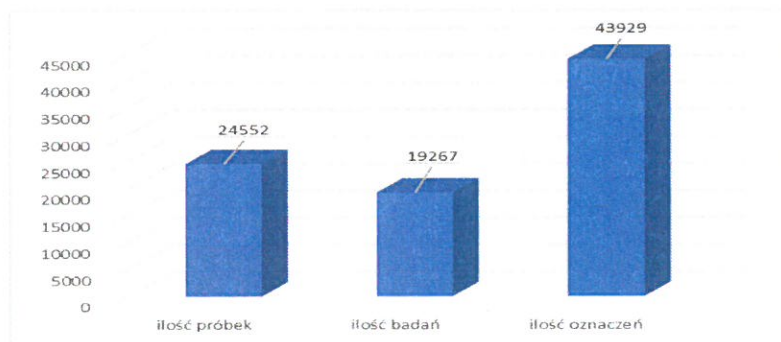
- Stężenie azotu azotynowego
- Stężenie azotynów
- Stężenie azotu azotanowego
- Stężenie azotanów
- Stężenie azotu amonowego
- Stężenie jonu amonowego
- Stężenie manganu
- Stężenie żelaza ogólnego
- PH
- Barwa
- Przewodność elektryczna właściwa
- Mętność

NIEAKREDYTOWANE OBJĘTE SYSTEMEM ZARZĄDZANIA:

- Smak
- Zapach
- Twardość ogólna

ILOŚĆ PRÓBEK, BADAŃ, OZNACZEŃ WYKONANYCH PRZEZ ODDZIAŁ LABORATORYJNY PSSE W GRUDZIĄDZU W 2018 ROKU PRZEDSTAWIA SIĘ NASTĘPUJĄCO:

W ramach działalności budżetowej



W ramach działalności budżetowej liczba próbek , badań i oznaczeń w 2018 r. w porównaniu z rokiem 2017:

